

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

LISTOPAD / PROSINEC 2006

PETRA KUCHYŇKOVÁ, ONDŘEJ KRUTÍLEK

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO 2006

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY (CDK)

- nezávislá, nezisková vzdělávací a kulturní organizace založená ve formě občanského sdružení v srpnu 1993 v Brně
- navazuje na některé starší iniciativy, jež souvisejí s rozvojem nezávislých aktivit a vydáváním samizdatových časopisů před listopadem 1989

Činnost CDK

- publikační a vydavatelská činnost (od založení CDK téměř 200 vydaných knih)
- vydávání periodik *Revue Politika* (nástupce někdejší *Revue Proglas*) a *Teologie & Společnost* (nástupce *Teologického sborníku*)
- odborný servis různým složkám veřejné správy
- pořádání přednášek, seminářů a konferencí

Struktura CDK

CDK se člení na dva relativně svébytné, přesto však vzájemně intenzivně komunikující instituty: **Institut pro politiku a kulturu (IPK)** a **Institut křesťanských studií (IKS)**. Vedle obou institutů provozuje také vlastní nakladatelství a typografické studio. Vrcholným řídicím orgánem je Rada CDK, jejíž rozhodnutí realizuje výkonný ředitel.

Personální složení Rady CDK

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D.	předseda
Ing. Zdeněk Granát	finanční ředitel CDK a jednatel
doc. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.	ředitel IKS a jednatel
František Míks	ředitel IPK a jednatel

Výkonný ředitel

PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Kontakt

Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK)
Venhudova 17, 614 00 Brno
cdk@cdk.cz, tel.: 545 213 862, mobil: 775 570 801, www.cdk.cz

INSTITUT PRO POLITIKU A KULTURU (IPK)

Činnost IPK

- vydávání *Revue Politika*
- vydávání knih z oblasti společenských věd
- pořádání konferencí, seminářů a přednášek
- analýza evropské legislativy a politiky
- podpora demokracie v zemích s nedemokratickou minulostí

Revue Politika

- exkluzivní pravcový měsíčník pro politiku, společnost a kulturu vycházející nepřetržitě již sedmáctým rokem
- jeho nedílnou součástí je literárně kulturní revue *Proglas*
- podává neotřelý, fundovaný a realistický pohled na dění u nás i v zahraničí
- nabízí komentáře, analýzy a eseje nejlepších českých autorů (politologů, historiků, sociologů, ekonomů, právníků a publicistů) a nejzajímavější překlady z prestižních zahraničních časopisů
- pravidelně informuje o knižních novinkách týkajících se politiky a všeho, co s ní souvisí
- UKÁZKOVÉ ČÍSLO ZDARMA!

Konference, semináře a přednášky

IPK pořádá – samostatně či v součinnosti s některou z akademických nebo neziskových institucí a nadací – odborné konference, semináře či přednášky. Našimi nejčastějšími partnery jsou Filozofická fakulta, Fakulta sociálních studií a Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity v Brně a Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

Analytická činnost

- IPK má vytvořenu síť kontaktů na kvalitní a erudované právníky, politology, ekonomy a další odborníky, která umožňuje zajistit vypracování odborných analýz a návrhů zákonů téměř na jakékoli téma
- IPK zprostředkovává vazbu mezi politickou reprezentací a akademickým prostředím
- od roku 2002 IPK příležitostně vypracovává odborné analýzy a návrhy zákonů pro Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR

Analýza legislativy EU

V roce 2004 v rámci IPK vzniklo z iniciativy poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona (EPP-ED/ODS) oddělení pro analýzu evropské legislativy a politiky, jehož posláním je:

- zajišťování pravidelného měsíčního monitoringu evropské legislativy
- provádění analýz vybraných legislativních problémů
- pravidelné zprostředkovávání výsledků práce prostřednictvím médií

Spolupráce s EPP-ED

Od roku 2003 IPK spolupracuje s poslaneckou frakcí EPP-ED v Evropském parlamentu. V rámci této spolupráce:

- organizuje konference na nejruznější společensko-politická témata (např. perspektivy EU, cesta České republiky do EU)
- vydává odborné publikace (např. sborník *Cesta České republiky do Evropské unie*)
- zajišťuje vydávání informačních brožur seznamujících širokou veřejnost s problematikou EU (např. *Co byste měli vědět o Evropském parlamentu, Evropská unie a vaše město/obec*)
- vydává přílohy časopisu *Revue Politika* (např. *EPP-ED a evropská politika, EPP-ED a evropská ústava, EPP-ED a liberalizace světového obchodu*)

Součástí *Revue Politika* jsou i Evropské stránky, kde jsou prezentovány komentáře, analýzy a překlady zahraničních článků týkající se problémů projektu evropské integrace.

Podpora procesů demokratizace

IPK rozšířil v roce 2004 svoji činnost také o problematiku podpory procesů demokratizace v zemích, které mají aktuální zkušenost s nedemokratickým režimem. Projevem této orientace je v současné době projekt „Democratic Institution Building Process – Lessons from the Czech Republic“, jenž je zaměřen na předávání zkušeností z českého přechodu k demokracii iráckým občanům – nově zvoleným poslancům, představitelům vznikajících politických stran a občanských sdružení.

V rámci projektu IPK organizuje:

- pozorovatelské mise českých voleb spojené s odbornými přednáškami
- specializované semináře pro vybrané irácké představitele
- vydání obsáhlé reprezentativní učebnice v arabštině pojednávající o českém přechodu k demokracii ve všech oblastech politického a společenského života

Personální složení IPK

František Mikš	ředitel
PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.	odborný pracovník
Mgr. Kateřina Hloušková	odborná pracovníce
PhDr. Pavel Pšeja, Ph.D.	odborný pracovník
Mgr. Petra Kuchyňková	analytička
Mgr. Ondřej Krutílek	analytik

Kontakt

Institut pro politiku a kulturu (IPK)
Centra pro studium demokracie a kultury (CDK)
Venhudova 17, 614 00 Brno
www.cdk.cz/ipk, ipk@cdk.cz,
tel.: 545 213 862, mobil: 775 570 805

PROFILY AUTORŮ

Mgr. Petra Kuchyňková

V CDK působí jako analytička od září 2004. Vystudovala obor mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, kde v současnosti postgraduálně studuje obor politologie se zaměřením na mezinárodní vztahy. V rámci své odborné činnosti se věnuje především problematice evropské legislativy, aktuálnímu dění v Evropské unii a východní dimenzi vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky se zaměřením na rozvoj vztahu Rusko – Evropská unie.

Mgr. Ondřej Krutílek

V CDK působí jako analytik a redaktor od září 2004. Od ledna 2005 výkonný redaktor *Revue Politika*. Vystudoval mezinárodní vztahy a evropská studia a bakalářský program politologie na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, kde v současnosti postgraduálně studuje politologii se zaměřením na evropská studia. Odborně se mj. věnuje problematice Evropského parlamentu a politice informační společnosti Evropské unie. Autor celé řady odborných i žurnalistických textů.

Navštivte
internetové stránky
www.hynekfajmon.cz

HYNEKFAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

EU.ODS.CZ

OBSAH

Executive summary	6	II. Aktuální problémy	23
I. Projednávaná legislativa (vybrané oblasti)	13	2.1 Budoucnost EU	23
1.1 Evropský parlament	13	Evropská ústava	23
Směrnice o službách	13	2.2 Financování EU	23
Evropský trh s hypotékami	13	Rozpočet 2007	23
Evropské řídičské průkazy	14	2.3 Justice a vnitro	25
Vysoké ceny mezinárodního roamingu	14	Revize hlasovacího systému v třetím pilíři a pravidla migrační politiky EU	25
Směrnice o odpadech	15	Rozhodnutí o rozšíření Schengenského informačního systému	26
REACH	15	2.4 Rozšiřování EU	26
1.2 Evropská rada	16	Nová strategie pro rozšiřování EU a Evropskou politiku sousedství	26
Akční plán pro energetiku	16	Turecko a kyperský problém	27
Závěry Evropské rady – oblast výzkumu a inovací	16	2.5 Zemědělství	27
1.3 Komise	17	Obchodní spor mezi EU a Ruskem	27
Zapojení letecké dopravy do boje proti klimatickým změnám	17	Podpora producentům banánů v EU	28
Podpora malým a středním podnikům	18	Rozšíření podpory pěstování plodin využitelných k výrobě bioenergie na nové členské státy	28
1.4 Rada	18	III. Přehled klíčových hlasování EP a hlasování skupiny ODS v EP	31
Televize bez hranic	18	IV. Slovníček	33
Volný pohyb osob	19	V. Schéma spolurozhodovací procedury	34
Evropský rámec pro kvalifikace	19	VI. Projevy Hynka Fajmona v Evropském parlamentu	35
Zdanění alkoholu	20		
Harmonizace daňových základů korporátní daně	20		
Směrnice o spotřebitelských úvěrech	20		
Revize emisních limitů u automobilů	21		
Nariadení o udělování kontraktů pro zajišťování veřejné dopravy	21		
Správa frekvenčního pásma	22		
Směrnice o zpětných zrcátkách na nákladních automobilech	22		

EXECUTIVE SUMMARY

I. PROJEDNÁVANÁ LEGISLATIVA (VYBRANÉ OBLASTI)

1.1 Evropský parlament

Směrnice o službách

- EP 15. listopadu přijal v rámci svého druhého čtení návrh, jenž by měl napomoci liberalizovat sektor služeb v EU.
- *Reakce aktérů*
- Pokud jde o reakce na krok EP, pak většina aktérů zareagovala očekávaně, tedy podle svých dosavadních preferencí. Zatímco liberálové výsledek označili za pozitivní, ale nedostatečný, socialisté vyjádřili naprostou spokojenost a komunisté naopak normu absolutně odmítli.
- *Další vývoj*
- Směrnice bude patrně začátkem příštího roku formálně schválena Radou a zveřejněna v Úředním věstníku. Vstoupí v platnost po tříleté implementační lhůtě v průběhu roku 2010.

Evropský trh s hypotékami

- EP 14. listopadu přijal zprávu, v níž přivítal záměr Komise (prezentovaný v její zelené knize) vytvořit celoevropský trh s hypotékami.
- *Sporné body*
- Podle EP i Komise je současný celoevropský trh s hypotékami spíše mýtem.
- *Další vývoj*
- Komise na zprávu EP zareagovala prohlášením, že v průběhu roku 2007 (patrně v květnu) zveřejní podrobnější dokument (bílou knihu), v němž svou představu rozpracuje podrobněji.

Evropské řidičské průkazy

- Výbor EP pro dopravu se 22. listopadu věnoval otázce evropských řidičských průkazů (viz dřívější monitoringy). Plénum pak jeho návrhy přijalo 14. prosince.
- *Obsah návrhu*
- Evropské řidičské průkazy by se měly začít vydávat od roku 2013 s platností 15 let (10 let

u profesionálních řidičů) s tím, že bude na jednotlivých členských státech, zda je opatří čipem, na něž budou ukládány doplňující informace o držiteli průkazu. Platnost všech stávajících modelů řidičských průkazů by měla vypršet nejpozději v roce 2033.

- *Další vývoj*
- Rada přijme text ve druhém čtení pravděpodobně v prvním kvartálu roku 2007.

Vysoké ceny mezinárodního roamingu

- Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele se 22. listopadu zabýval návrhem Komise na regulaci vysokých cen mezinárodního roamingu (blíže viz předcházející monitoringy).
- *Sporné body*
- Obecně převládlo přesvědčení, že regulace roamingu je oprávněný krok, od něhož lze očekávat pozitivní změny ve smyslu snížení cen pro koncové zákazníky. Někteří poslanci nicméně kritizovali fakt, že připravovaná norma by se měla dotknout pouze hlasových služeb a požadovali zahrnutí i dalších produktů mobilních operátorů.
- *Reakce aktérů*
- Příští předsednická země – Německo – (v kontrastu s Komisí a za podpory např. Irsko či Estonska) hodlá umožnit, aby operátoři mohli až do výše maximálních poplatků (o jejichž konkrétní podobě se v současnosti vedou spory) využívat různá schémata svých roamingových služeb (např. paušální platby).
- Proti unijní regulaci roamingu se stavějí zejména Velká Británie, Itálie a Španělsko. Jedná se buď o oblíbené turistické destinace, a tudíž jejich operátoři z vysokých poplatků za roaming profitují (Itálie, Španělsko), nebo v těchto zemích sídlí známé telekomunikační firmy (Telefónica ve Španělsku a Vodafone ve Velké Británii). Proti regulaci jsou i Dánsko, Nizozemsko a Lucembursko.
- *Další vývoj*
- EP se bude otázkou zabývat nejdříve v březnu 2007.

Směrnice o odpadech

- Výbor EP pro životní prostředí se 28. listopadu zabýval otázkou připravované rámcové směrnice o odpadech.
- *Obsah návrhu*
- EP se staví za jasnou hierarchizaci nakládání s odpady, přičemž preferuje co nejekologičtější (a často nejnákladnější) způsoby jejich zpracování. Kromě toho EP požaduje zvýšení odpovědnosti producentů za nakládání s odpady včetně stanovení cílů zaměřených na stabilizaci produkce odpadů do roku 2020.
- *Sporné body*
- Jako nejspornější se v dalším projednávání návrhu pravděpodobně objeví otázka energetických požadavků na podniky zpracovávající odpady (spalovny). Problematický patrně bude i požadavek EP, aby Komise zveřejnila další (konkrétnější) legislativní návrhy týkající se odpadů a nakládání s nimi (prevence, odpady vznikající ve stavebnictví, ukládání odpadů ap.).
- *Další vývoj*
- Plénum EP se bude výsledkem jednání svého výboru pro životní prostředí zabývat v únoru 2007, Rada pak nejdříve v červnu téhož roku.

REACH

- V rámci prosincového plenárního zasedání EP ve druhém čtení přijal návrh legislativního programu týkajícího se registrace, evaluace a autorizace chemikálií známý pod zkratkou REACH. Vlastnímu plenárnímu zasedání předcházel již počátkem prosince konsensus mezi Radou a EP na konečné podobě legislativy, která zaměstnávala instituce rozhodovacího procesu v EU několik let.
- *Postoje aktérů*
- Se zklamáním ji přijali především zástupci ekologických organizací (Friends of the Earth, Greenpeace, WWF apod.) a také zástupci sdružení ochrany spotřebitele BEUC.
- *Sporné body*
- Tyto organizace kritizují zejména fakt, že v rámci konečného návrhu nebyla užita původní podoba legislativy týkající se substitutů, podle níž by každý výrobek, jež je možné označit za nebezpečnou substanci, musel být stažen z trhu v případě, že existuje jeho bezpečnější substitut. Zástupci lobby výrobců se ovšem obávali, že takováto striktní aplikace zmíněné normy by přinesla především deformaci trhu, volné soutěže a zřejmě by posílila i korupční prostředí.
- Další sporný bod představovala doba, po jejímž uplynutí od vstupu normy v platnost je nut-

ná registrace daného výrobku podle pravidel REACH.

- Rada a EP se dohodly navíc na prodloužení doby garance právní ochrany duševního vlastnictví v oblasti výroby chemikálií ze 3 na 6 let. Legislativa se částečně zabývala i ochranou zdraví zvířat, i když zde nestanovuje žádné striktní podmínky, dává bariéry testování na zvířatech v případech, kdy lze adekvátním způsobem použít alternativních metod.

1.2 Evropská rada

Akční plán pro energetiku

- Jeden z nejdůležitějších jednání Evropské rady ve dnech 14. – 15. prosince měl představovat Akční plán pro energetiku v návaznosti na závěry neformálního summitu v Lahti, kde energetika a energetická bezpečnost byly hlavními tématy za účasti ruského prezidenta Putina. Některé názorové skupiny v rámci institucí EU dokonce vyzývaly Evropskou radu k publikaci zásadního dokumentu, který by stanovil parametry společné energetické politiky (frakce PES v EP).
- Výstupem Evropské rady byla nakonec publikace dokumentu, který představuje teprve přípravu pro zveřejnění akčního plánu pro energetickou politiku v roce 2007.
- *Obsah Akčního plánu*
- Mělo by jít především o zajištění bezpečných dodávek energie ve smyslu spolupráce s hlavními producenty, tranzitními a odběratelskými státy.
- Dalším cílem má být zvládnutí krizových a mimořádných situací pokud jde o tranzit a dodávky energie a rozšíření principů liberalizace interního trhu s energií na sousední státy.
- Poslední bod představuje podpora domácích zdrojů energie, včetně zdrojů obnovitelných.

Závěry Evropské rady – oblast výzkumu a inovací

- Vedle závěrů týkajících se energetické politiky EU, otázky migrace či dalšího rozšiřování a Evropské politiky sousedství, přinesla prosincová Evropská rada pod finským vedením některá důležitá rozhodnutí (ale i odklad některých rozhodnutí) na poli vědy, výzkumu, inovací a duševního vlastnictví, která se týkají postupu v nejbližší budoucnosti (rok 2007 a následující).
- Pro rok 2007 stanovily hlavy států a vlád priority v oblasti inovací.
- Dalším prioritním bodem na poli výzkumu, vědy a inovací má být dokončení sítě vědeckých a vý-

zkumných institucí, které mají být zapojeny do projektu Evropského technologického institutu.

- Vedle projektu Evropského technologického institutu Evropská rada diskutovala i o umístění možné výzkumné a řídicí centrály pro (dle některých kritik kontroverzní) evropský vesmírný a navigační systém Galileo.

1.3 Komise

Zapojení letecké dopravy do boje proti klimatickým změnám

- V průběhu listopadu byly zveřejněny některé konkrétní parametry připravovaného návrhu na zapojení letecké dopravy do boje EU proti klimatickým změnám.
- *Obsah návrhu*
- Zapojení letecké dopravy do systému obchodování s emisními povolenkami se plánuje od roku 2011 a mělo by se týkat všech přepravců, kteří přilétají do EU (nebo ji naopak opouštějí).
- *Sporné body*
- Záměr Komise je už od doby, kdy se o něm začalo oficiálně hovořit, pravidelně podrobován kritice, a to jak ze strany vnitrounijských aktérů, tak i ze strany subjektů pocházejících ze zemí mimo EU. Konkrétním a bezprostředním dopadem uvedeného řešení by mělo být zvýšení ceny letenek o 5-40 € v závislosti na délce trasy.
- *Další vývoj*
- Komise oficiálně zveřejní svůj návrh 20. prosince, a to včetně způsobu, jakým se bude v dané věci dále postupovat.

Podpora malým a středním podnikům

- Komise 12. prosince přijala definitivní verzi návrhu, jenž by měl umožnit poskytovat malým a středním podnikům podpory, jež nebudou v nesouladu se zákazem o poskytování státní pomoci podle primárního práva EU.
- Od ledna 2007 bude možné bez notifikace a autorizace ze strany Komise poskytovat státní pomoc až do výše 200 tis. €, přičemž daná suma bude představovat pro konkrétní firmu tříleté maximum prostředků, jež může od státu získat.
- Národní státy rovněž budou moci garantovat půjčky malých a středních podniků, a to až do výše 1,5 mil. €, přičemž opatření zahrne nově i sektor silniční dopravy a zemědělské produkce. (Silniční doprava se nicméně bude řídit zvláštním režimem: státní pomocí do maximální výše 100 tis. € a garancí půjček do výše 750 tis. €.)

- *Další vývoj*
- Změněná pravidla pro poskytování podpor malým a středním podnikům vstoupí v platnost v lednu 2007.

1.4 Rada

Televize bez hranic

- Finské předsednictví 13. listopadu dospělo s ostatními členskými státy k obecné shodě ve věci revize směrnice o tzv. televizi bez hranic, o níž v monitorinzích pravidelně informujeme, a to navzdory původnímu nesouhlasu mj. Irsko, Litvy, Lotyšska, Rakouska, Belgie, Lucemburska, Velké Británie a Švédska.
- *Sporné body*
- Kontroverze se projeví především v otázkách množství a četnosti vysílané reklamy a principu země původu, jenž by umožňoval provozovat vysílání v jiné členské zemi na základě legislativy domovského státu. Jako sporná se ukázala i záležitost tzv. product placementu a způsobu podpory evropských audiovizuálních děl.
- *Názor Evropského parlamentu*
- EP se návrhem zabýval na úrovni Výboru pro kulturu a vzdělávání rovněž 13. listopadu. Výsledná zpráva byla přijata většinou jeho členů, přičemž meritorně odpovídala výše zmíněným požadavkům Rady (ač bylo v průběhu vyjednávání předloženo na 1000 pozměňovacích návrhů, včetně otázky principu země původu).
- *Další vývoj*
- Druhé čtení návrhu se očekává na půdě Rady v únoru a v EP v březnu 2007. K přijetí finální podoby směrnice dojde podle předpokladů obou institucí na přelomu let 2009 a 2010. Implementační lhůta bude patrně dvouletá.

Volný pohyb osob

- Itálie v listopadu oznámila, že po rozšíření EU v lednu 2007 otevře svůj pracovní trh jak Rumunům, tak Bulharům, avšak s tím omezením, že v případě Rumunska bude požadovat intenzivní spolupráci ve věci boje s organizovaným zločinem (podloženou i smluvně).
- *Česká republika*
- Pokud jde o ČR, otázka (ne)otevření pracovního trhu pracovníkům z nových členských států EU byla na pořadu po dobu celého listopadu. Nakonec však převládlo přesvědčení, že aplikací přechodného období by ČR oslabilu svou vyjednávací pozici vůči starým členským státům, které

jej uplatňují právě vůči ní. Tuto úvahu potvrdil i český ministr práce a sociálních věcí.

- *Další země*
- V polovině prosince bylo zřejmé, že přechodné období na volný pohyb pracovních sil vůči Bulharsku a Rumunsku neuplatní ČR, Estonsko, Finsko, Polsko, Slovensko a Švédsko (s „mezním“ případem Itálie), zatímco pro přechodné období se vyslovila Velká Británie, Irsko a Španělsko.

Evropský rámec pro kvalifikace

- Rada 15. listopadu podpořila zářijový návrh Komise, aby vznikl tzv. evropský kvalifikační rámec, jehož cílem by mělo být snadné porovnávání dosažených kvalifikačních stupňů v rámci celé EU.
- *Obsah návrhu*
- Ministři obsah návrhu Komise nijak zásadně nepozměnili, pouze požadují, aby byla doba pro implementaci navrhovaného opatření prodloužena o jeden rok, tedy do roku 2010, a aby se kvalifikační rámec prioritně věnoval jen vyššímu vzdělání, resp. tomu, jež následuje po povinné školní docházce (s čímž souvisí i to, že Rada požaduje stanovení jen sedmi kvalifikačních stupňů, o jeden méně než Komise).
- *Další vývoj*
- EP, který o otázce spolurozhoduje, se bude evropskému kvalifikačnímu rámci a jeho požadavkům věnovat nejdříve v prvním kvartálu roku 2007.

Zdanění alkoholu

- V posledním listopadovém týdnu se Rada věnovala otázce zvýšení minimální spotřební daně na alkohol. Česká republika nakonec návrh, o němž se rozhodovalo v režimu jednomyslnosti, 28. listopadu vetovala.
- *Sporné body*
- V listopadu došlo k modifikaci původního návrhu v tom smyslu, že bylo sníženo původně požadované navýšení minimální spotřební daně z 31% u vybraných druhů alkoholu (kromě vína) na 4,5% u všech druhů alkoholu (což by mělo za následek, že např. v ČR by fakticky k žádné změně – tedy potenciálnímu zdražení mj. piva – nedošlo).
- *Veto České republiky*
- Česká strana navzdory relativně vstřícným krokům ve věci valorizace minimální výše spotřební daně modifikovaný návrh odmítla.
- *Další vývoj*
- V následujícím půlroce, kdy bude Unii předsedat Německo, se v dané otázce žádný posun neočekává.

Harmonizace daňových základů korporátní daně

- Komise 27. listopadu zveřejnila zprávu o pokroku ve věci harmonizace daňových základů korporátní daně, o níž se hovoří už od roku 2001 a doposud byla řešena pouze na úrovni pracovních skupin Komise, a vytyčila si v tomto ohledu pětiletý plán.
- *Obsah*
- Podle Komise by se měla pouze změnit metodika výpočtu základu, a to s následujícími cíli: odstranit překážky mezi různými daňovými systémy, omezit problémy s dvojím zdaněním, předcházet daňovým únikům, nastavit stejné podmínky pro společnosti z různých států a snížit byrokratickou zátěž.
- *Reakce aktérů*
- Proti návrhu se očekávaně postavila Velká Británie společně s Irskem a také Slovensko a Estonsko. Všechny země se obávají, že harmonizace daňových základů bude prvním krokem k harmonizaci sazeb, což odmítají především dvě posledně zmíněné země, jež svou pragmatickou daňovou politikou byly schopny v posledních letech umožnit svým ekonomikám bezprecedentní růst.

Směrnice o spotřebitelských úvěrech

- Rada se 4. prosince zabývala návrhem, jenž by měl pozměnit směrnice 87/102, 93/13 a jejich novelizace o spotřebitelských úvěrech. Finské předsednictví však nepředložilo návrh, jenž by získal podporu kvalifikované většiny členů Rady.
- *Sporné body*
- Ministři – v kontrastu s požadavkem Komise – považují obecně danou otázku za citlivou a komplikovanou, a tudíž (dlouhodobě) nejsou zastánci liberalizace na tomto poli.
- *Reakce aktérů*
- Velká Británie se společně s Estonskem a Nizozemskem postavila proti návrhu jako celku (protože „nic nepřináší“), ostatní národní delegace od Komise v následujícím období očekávají předložení takového textu, jenž přinese všem zainteresovaným „vyšší přidanou hodnotu“ (tímto tvrzením finské předsednictví uzavíralo jednání Rady).
- *Další vývoj*
- Německo, které se ujme předsednictví v lednu 2007, po jednání oznámilo, že se pokusí legislativní proces odblokovat ještě předtím, než se otázkou začne podrobně zabývat EP.

Revize emisních limitů u automobilů

- Rada ve spolupráci s EP 4. prosince dospěla ke shodě ve věci revize emisních limitů u automobilů všech běžných kategorií.
- *Obsah*
- V roce 2009 by měl být začít uplatňován tzv. standard Euro 5 (u vozidel těžších než 2,5 t od roku 2010) a od roku 2014 standard Euro 6 (u vozidel těžších než 2,5 t od roku 2015).
- Pokud jde o spotřebitele, očekává se zvýšení nákladů na implementaci uvedených standardů především v případě diesellových motorů (v průměru o 300 €), což se patrně částečně projeví i na ceně vozů, které jimi budou osazeny.
- *Další vývoj*
- Rada dohodu s EP potvrdí začátkem roku 2007.

Nařízení o udělování kontraktů pro zajišťování veřejné dopravy

- Rada na začátku prosince dospěla ke shodě ve věci nařízení o udělování kontraktů pro zajišťování veřejné dopravy, jíž se zabývala již v červnu. Zatímco tehdy dosáhla pouze politické dohody, tentokrát přijala tzv. společný postoj, který umožňuje, aby se celou záležitostí dále zabýval EP.
- *Obsah návrhu*
- Rada požaduje, aby připravované nařízení obsahlo nejen silniční a železniční dopravu, ale i dopravu vodní. Kromě standardního vypisování výběrových řízení mají podle ní existovat čtyři (vzájemně kombinovatelné) podmínky, jak zajistit přímé a bezproblémové fungování veřejné dopravy.
- V případě jejich naplnění (a zároveň neporušení žádné z nich) bude možné přidělovat kontrakty pro zajišťování veřejné dopravy přímo.
- S ohledem na závažnost a dopad uvedených opatření Rada požaduje přechodné období na uplatnění uvedených pravidel, a to až na dobu 15 let od schválení připravované normy.
- *Další vývoj*
- EP se bude návrhem zabývat v průběhu roku 2007, konkrétnější vymezení však nebylo v době přípravy monitoringu známo.

Správa frekvenčního pásma

- Rada 10. prosince zahájila neformální debatu o budoucnosti správy frekvenčního pásma.
- *Reakce aktérů*
- Rada bude pravděpodobně v následujícím období podporovat Komisi, což ostatně na svém posledním letošním zasedání potvrdila i Evropská rada.

- *Sporné body*
- Předmětem debaty budou – obecně řečeno – otázky „lepší regulace“, přechodu na stoprocentní digitální vysílání a vysílání prostřednictvím mobilních zařízení.
- *Další vývoj*
- Plénum EP se k názoru svého výboru vyjádří v únoru 2007. Rada pak na úrovni hlav států a vlád na jarním summitu.

Směrnice o zpětných zrcátkách na nákladních automobilech

- Rada 11. prosince přijala návrh směrnice týkající se vybavení nákladních automobilů zpětnými zrcátky zobrazujícími tzv. mrtvý bod.
- *Obsah návrhu*
- Rada přijala návrh, že zpětnými zrcátky zobrazujícími zpětný bod budou muset být vybaveny kamiony registrované po 1. lednu 2000. (Komise žádala, aby se norma dotkla všech nákladních automobilů registrovaných po 1. lednu 1998.) Směrnice by měla stanovovat až tříletou implementační lhůtu.
- *Další vývoj*
- Komise na výsledek jednání Rady zareagovala tvrzením, že „bude flexibilní“. Záležet každopádně bude i na názoru EP, jenž se bude otázce věnovat až příští rok.

II. AKTUÁLNÍ PROBLÉMY

2.1 Budoucnost EU

Evropská ústava

- Vedle významnějších témat Evropské rady, k nimž náležela především nová strategie pro rozšiřování, otázka energetické politiky či imigrační politiky EU, bylo jako obvykle diskutováno i stanovisko k další budoucnosti Smlouvy o Ústavě pro Evropu.
- *Iniciativa Španělska a Lucemburska*
- Španělská a lucemburská vláda poněkud překvapivě prezentovaly zástupcům hlav států a vlád dalších členských států otevřený dopis, podepsaný ministry zahraničí obou zemí. Vyzvaly v něm 16 členských zemí, které do té doby ratifikovaly úspěšně původní dokument euroústavy, aby se sešly na separátním jednání v lednu a únoru 2007.

2.2 Financování EU

Rozpočet 2007

- Na posledním plenárním zasedání tohoto roku 14. prosince EP ve druhém čtení schválil první rozpočet nové finanční perspektivy, který již byl sestavován podle nové nomenklatury platné pro období 2007–2013. Předběžného kompromisu mezi Radou a EP přitom bylo dosaženo již 30. listopadu.
- *Výsledná podoba rozpočtu na rok 2007*
- V závazkové části celkové plánované výdaje rozpočtu na rok 2007 překračují strop 1 % HND EU a dosahují výše 1,08 % HND EU, v absolutních číslech závazky dosahují částky 126,5 mld. €.
- První rozpočet sestavovaný v rámci nové finanční perspektivy a priori počítá s vyšší částkou určenou pro rezervy. Skutečné platby tedy mají v roce 2007 dosáhnout v absolutní hodnotě částky 115,5 mld. € (0,99% HND EU).
- *Alokace prostředků do jednotlivých kapitol*
- Rozpočet v konečné podobě přináší oproti minulým letům mírné navýšení prostředků v kapitolách 1a a 1b určených k financování programů spjatých s Lisabonskou agendou a také s politikou koheze a strukturálních fondů.
- K výraznějším změnám naopak nedojde v kapitole 2, která pod názvem „Ochrana a konzervace přírodních zdrojů“ ukrývá také financování CAP
- Nejvíce spornými bodem v rámci rozpočtové procedury, při níž hledá vzájemný konsensus EP a Rada, představovaly letos výdaje v kapitole „EU jako globální aktér“, konkrétně v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), a v kapitole Administrativa.
- Významným novým finančním nástrojem má být v novém rozpočtu Fond pro boj s následky globalizace.

2.3 Justice a vnitro

Revize hlasovacího systému v třetím pilíři a pravidla migrační politiky EU

- Evropská rada se na svém prosincovém zasedání zbývala také možností dalšího rozšíření hlasování kvalifikovanou většinou namísto jednomyslnosti v oblasti justice a vnitro tam, kde to dle platného primárního práva umožňují dosavadní možnosti aplikace tzv. překlenovací klauzule.
- Ačkoli v této oblasti nepřinesla Evropská rada průlom, který mnozí očekávali, zabývala se ře-

šením některých obsahových souvislostí třetího pilíře. Věnovala se především otázce migrace v souvislosti s vytvořením agentury Frontex a předpokládanou dělbou finančních prostředků určených na zabezpečení vnějších hranic.

Rozhodnutí o rozšíření Schengenského informačního systému

- Na zasedání Rady ministrů vnitra 5. prosince se EU-15 i Komise rozhodly ustoupit tlaku vycházejícímu především ze strany nových členských států, který požadoval dodržení harmonogramu rozšíření prostoru bez vnitřních hranic o státy EU-10.
- *Obsah a důsledky rozhodnutí Rady*
- V rámci rozhodnutí Rady ministrů z 5. prosince bylo deklarováno, že do 31.12. 2007 dojde k rozšíření stávající schengenské zóny a jejích mechanismů ochrany a spolupráce o všechny nové členské státy, včetně Pobaltí, i když praktická aplikace „nejpopulárnějších“ principů Schengenu (jako je především zrušení kontrol na vnitřních hranicích EU) bude zaváděna postupně.

2.4 Rozšiřování EU

Nová strategie pro rozšiřování EU a Evropskou politiku sousedství

- Pokračování procesu rozšiřování EU po vstupu Bulharska a Rumunska či hledání alternativní strategie, představovalo jednu z očekávaných klíčových otázek jednání Evropské rady.
- *Obsah rozhodnutí Evropské rady*
- Rozhodnutí Evropské rady počítá především s přísnější aplikací pravidel rozšiřovacího procesu (kodaňská kritéria) v budoucnu, nechce však zavádět žádná pravidla nová.
- Prosincové rozhodnutí Evropské rady neříká dalšímu rozšiřování EU apriorní ne, na druhou stranu i Komise Barrosovými ústy zdůrazňuje, že následující předsednictví, zejména předsednictví německé, by se měla soustředit spíše na přípravu interní reformy EU než na tvorbu přesného harmonogramu dalšího rozšiřování.
- Pozitivním signálem může být demonstrování odhodlání posilovat nástroje Evropské politiky sousedství, které bylo akcentováno i v publikovaných závěrech finského předsednictví jako vize budoucího vývoje na poli vnějších vztahů EU, a to právě v souvislosti s ochlazením entuziasmu pro další rozšiřování. Konkrétní akce v tomto směru však EU a její instituce teprve čekají.

Turecko a kyperský problém

- *Rozhodnutí Evropské rady*
- Řešení, k němuž dospěla Evropská rada je tradičně ambivalentního charakteru, s do určité míry odkladným účinkem.
- Dle slov předsedy Komise Barrosa, který se jednání Evropské rady účastnil, tato instituce dospěla ve věci Turecka 15. prosince k rozhodnutí částečně zmrazit přístupové rozhovory, ve formě odkladu jednání o 8 z 35 kapitol, které Turecku v rámci sceneingu zbývá uzavřít.
- Podmínkou je, aby žádná z těchto kapitol nebyla uzavřena dříve, než Turecko přistoupí na podmínky Ankarského protokolu.

2.5 Zemědělství

Obchodní spor mezi EU a Ruskem

- Rozpory mezi EU a Ruskem, které bylo možné během podzimu 2006 zaznamenat na poli energetické politiky, ale i na poli politickém, se na přelomu listopadu a prosince výrazněji přenesly i do oblasti CAP a zemědělského obchodu.
- *Polsko-ruský obchodní spor*
- Polsko v listopadu uplatnilo veto vůči finskému návrhu Smlouvy o partnerství a spolupráci s Ruskem, svůj postoj podložili poukazem na přetrvávající embargo, které ruská strana uvalila na dovoz masných výrobků z Polska do Ruska.
- Na skutečnost, že Polsko pod vlivem embargo vetovalo přípravu smlouvy PCA, reagovalo Rusko hrozbou, že toto embargo rozšíří na celou EU, a to v souvislosti se vstupem Bulharska a Rumunska, které dle ruské strany bude představovat další zvýšení rizikovosti potravinářské produkce EU.
- Otázka obchodních vztahů s Ruskem má být jedním z hlavních témat posledního zasedání Rady ministrů v roce 2006, kterým je již tradičně Rada ministrů zemědělství ve dnech 19. a 20. prosince.

Podpora producentům banánů v EU

- Listopadové zasedání Rady ministrů zemědělství ukázalo, že otázka pokračující podpory produkce banánů v EU, a to nejen na pevnině, ale i na ostrovech náležejících mezi tzv. odlehlé (outermost) regiony EU se špatným infrastrukturním spojením s pevninou, bude představovat velmi kontroverzní téma.

- *Podstata sporu*
- Možnost pokračování výrobních podpor pro producenty banánů, ať již tradičním způsobem nebo prostřednictvím nových programů podpory odlehlých regionů (POSEI s prostředky ve výši až 280 mil. €; viz Monitoring říjen-listopad 2006), vyvolává odpor především u řady nových členských států.
- Do sporu se vložil i EP, který naopak prosazuje pokud možno pokračování stávajících produkčních podpor a ve svém doporučení Komisi se vyslovil pro to, aby snížení podpor postihlo kontinentální producenty banánů (v Řecku či Portugalsku) v menší míře, než počítal původní návrh.

Rozšíření podpory pěstování plodin využitelných k výrobě bioenergie na nové členské státy

- Během prosincové Rady ministrů zemědělství se očekává (jak již bylo na listopadovém jednání Rady deklarováno) schválení rozšíření speciální podpory pro pěstování plodin využitelných k výrobě bioenergie (řepka, cukrovka, energetické byliny), která je k dispozici státům EU-15, i na nové členy.
- Připravované změny mají spočívat v revizi Nařízení č. 1782/2003 (rozšíření možnosti finančních podpor ve výši 45 € na ha i zemědělcům z nových členských zemí, kteří budou pěstovat energetické plodiny), zjednodušení prováděcích pravidel a stávajících kontrolních opatření; rozšíření zaručené plochy z 1 500 000 ha pro EU-25 na 2 000 000 ha pro EU-25 a v možnosti vyplácení podpory z národních rozpočtů ve výši pokrytí 50% nákladů na založení rychle rostoucích dřevin pro výrobu energie.
- Současně bylo umožněno novým členům uplatňovat systém SAPS namísto přechodu na SPS s některými výjimkami až do roku 2010 (včetně postupného zavádění cross-compliance, tento problém je však ještě v jednání).
- *Hodnocení a sporné body*
- Komise i starší členské státy prezentují rozšíření možnosti využívat podpory energetických plodin bez ohledu na jiný formát přímých plateb v rámci EU-10 (SAPS oproti SPS) jako výrazně pozitivní krok. Přesto v ČR není využívání této podpory prosto problémů.

I. PROJEDNÁVANÁ LEGISLATIVA (VYBRANÉ OBLASTI)

1.1 EVROPSKÝ PARLAMENT

Směrnice o službách

EP 15. listopadu přijal v rámci svého druhého čtení návrh, jenž by měl napomoci liberalizovat sektor služeb v EU.

Legislativní pozadí

O směrnici o službách, jejíž návrh byl poprvé zveřejněn v lednu 2004 a v průběhu vyjednávání se několikrát zásadně proměnil, jsme v monitorinžích pravidelně informovali.

Obsah

EP v listopadu přijal pouze tři zásadnější pozměňovací návrhy; ostatní parametry textu normy zůstaly zachovány v podobě, v níž byl návrh přijat v únoru v rámci prvního parlamentního čtení.

Reakce aktérů

Pokud jde o reakce na krok EP, pak většina aktérů zareagovala očekávaně, tedy podle svých dosavadních preferencí. Zatímco liberálové výsledek označili za pozitivní, ale nedostatečný, socialisté vyjádřili naprostou spokojenost a komunisté naopak normu absolutně odmítli.

Lidovci v EP výsledek prakticky nekomentovali. Důvodem byl patrně fakt, že to byla právě frakce EPP-ED, kdo v únoru výrazně napomohl socialistům inkorporovat do návrhu směrnice většinu pozměňovacích návrhů, které měly za následek výrazné oslabení „liberalizačního potenciálu“ připravované legislativy.

Organizace UEAPME, zástupce malých a středních podniků, rozhodnutí EP přivítala, nicméně upozornila na to, že bude velmi záležet na tom, jak budou v implementaci směrnice postupovat jednotlivé členské státy (jak budou odbourávat na čtyři desítky existujících překážek) a nakolik bude Komise schopna dodržování normy efektivně kontrolovat.

Podobně zareagovali i zástupci nových členských států, jejichž podnikatelé by měli z přijaté směrnice profitovat nejvíce. Např. český ministr průmyslu a obchodu řekl, že výsledná směrnice balancuje mezi liberálním a konzervativním přístupem k volnému pohybu služeb, což potvrdil i prezident české Hospodářské komory.

V souvislosti s tím UEAPME vkládá nejvíce naději do kontaktních míst, která mají v jednotlivých státech vzniknout, aby napomáhala mobilitě služeb v EU tím, že budou jejich poskytovatele náležitě informovat o všech potřebných formalitách v jiných členských státech. Obecně by mělo platit, že poskytovatel služeb sice bude muset splnit požadavky země, v níž hodlá podnikat, ale další povinnosti (např. žádost o pobyt) odpadnou.

Jiná pozitiva však čekat nelze. Směrnice se např. vyhýbá otázkám souvisejícím s pracovním právem a vysíláním pracovníků, veřejným službám, některým ekonomickým službám obecného zájmu a dalším sektorům (finančním, dopravním a komunikačním službám, hazardním hrám a sázkám, agenturám zprostředkovávajícím práci či bezpečnostním službám). Vše završuje absence tzv. principu originality, jenž měl napomoci celému sektoru služeb tím, že po poskytovatelích služeb mělo být požadováno pouze to, aby plnili právní normy jen té země, z níž pocházejí, a to v rámci celé EU.

Další vývoj

Směrnice bude patrně začátkem příštího roku formálně schválena Radou a zveřejněna v Úředním věstníku. Vstoupí v platnost po tříleté implementační lhůtě v průběhu roku 2010.

Evropský trh s hypotékami

EP 14. listopadu přijal zprávu, v níž přivítal záměr Komise (prezentovaný v její zelené knize) vytvořit celoevropský trh s hypotékami.

Obsah návrhu

V současnosti se přes hranice států realizuje zhruba 1 % celkového objemu hypoték. Výsledkem legislativní iniciativy Komise by měla být větší nabídka a nižší ceny pro koncové zákazníky.

Sporné body

Podle EP i Komise je současný celoevropský trh s hypotékami spíše mýtem.

Cílem zamýšleného opatření však má být primárně odstranění překážek bankám v jednotlivých zemích, aby mohly své služby nabízet i mimo hranice států, v nichž sídlí. Až pak se očekává odezva klientů, tedy

poptávkové strany. Přestože lze takový postup označit za vhodný, jeho implementace patrně bude velmi problematická. Důkazem jsou ostatně už potíže související s návrhem, jenž by měl zpřehlednit situaci na poli spotřebitelských úvěrů (viz dále).

Další vývoj

Komise na zprávu EP zareagovala prohlášením, že v průběhu roku 2007 (patrně v květnu) zveřejní podrobnější dokument (bílou knihu), v němž svou představu rozpracuje podrobněji.

Evropské řidičské průkazy

Výbor EP pro dopravu se 22. listopadu věnoval otázce evropských řidičských průkazů (viz dřívější monitoringy). Plénum pak jeho návrhy přijalo 14. prosince.

Obsah návrhu

Obecně došlo k všeobecné akceptaci názoru Rady vyjádřeného v jejím společném postoji z prvního čtení. (Důkazem je i to, že výbor pro návrh hlasoval v poměru 31:2 při dvou abstencích.)

Evropské řidičské průkazy by se měly začít vydávat od roku 2013 s platností 15 let (10 let u profesionálních řidičů) s tím, že bude na jednotlivých členských státech, zda je opatří čipem, na nějž budou ukládány doplňující informace o držiteli průkazu. Platnost všech stávajících modelů řidičských průkazů by měla vypršet nejpozději v roce 2033.

Přestože se v průběhu listopadu objevil požadavek na snížení potřebné věkové hranice na získání řidičského průkazu na motocykl vyšší kubatury, nakonec nebyl vzat v úvahu. Nejenže hranice 24 let zůstala zachována, ale zároveň v návrhu zůstala i klauzule, jež očekává „postupný přístup“ k silnějším motocyklům (možnost získat průkaz na silnější motocykl bude omezena na situace, kdy řidič už má nějaké zkušenosti s řízením slabšího stroje).

Další vývoj

Rada přijme text ve druhém čtení pravděpodobně v prvním kvartálu roku 2007.

S ohledem na to, že druhé čtení EP bylo s jejími názory v souladu, neočekávají se v dané věci už žádné zásadní posuny.

Vysoké ceny mezinárodního roamingu

Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele se 22. listopadu zabýval návrhem Komise na regulaci vysokých cen mezinárodního roamingu (blíže viz předcházející monitoringy).

Přestože hraje tento výbor v dané věci pouze konzultační roli (rozhodující bude názor Výboru pro průmysl a výzkum), jeho názory lze považovat za indikativní z hlediska celé instituce EP.

Sporné body

Obecně převládlo přesvědčení, že regulace roamingu je oprávněný krok, od něhož lze očekávat pozitivní změny ve smyslu snížení cen pro koncové zákazníky. Někteří poslanci nicméně kritizovali fakt, že připravovaná norma by se měla dotknout pouze hlasových služeb a požadovali zahrnutí i dalších produktů mobilních operátorů. Objevily se však i názory, že vedle mobilní telefonie existují i další způsoby, jak komunikovat, a tudíž je regulace roamingu zbytečná.

Reakce aktérů

Příští předsednická země – Německo – (v kontrastu s Komisí a za podpory např. Irska či Estonska) hodlá umožnit, aby operátoři mohli až do výše maximálních poplatků (o jejichž konkrétní podobě se v současnosti vedou spory) využívat různá schémata svých roamingových služeb (např. paušální platby).

Pro urychlené přijetí normy jsou rovněž spotřebitelé, již podle průzkumů svůj mobilní telefon v zahraničí nepoužívají (nebo jej používají omezeně) právě kvůli vysokým cenám za využívání mobilních služeb.

Proti unijní regulaci roamingu se stavějí zejména Velká Británie, Itálie a Španělsko. Jedná se buď o oblíbené turistické destinace, a tudíž jejich operátoři z vysokých poplatků za roaming profitují (Itálie, Španělsko), nebo v těchto zemích sídlí známé telekomunikační firmy (Telefónica ve Španělsku a Vodafone ve Velké Británii). Proti regulaci jsou i Dánsko, Nizozemsko a Lucembursko.

Názor Rady

11. prosince se dané názorové rozložení ukázalo v praxi. Velká Británie za přímé podpory Francie (ale i ČR, Belgie, Maďarska, Polska, Itálie, Dánska a Rakouska) požádala o regulaci až poté, co by se ukázalo, že operátoři své ceny nesnižují. Navíc odmítla stanovení jakýchkoli poplatkových stropů. Pouze požaduje, aby si spotřebitelé mohli vybrat, zda chtějí roaming aktivovat, či ne, a to na základě informování o jeho ceně (což je však u mnoha operátorů již běžná praxe). Celkově se za uvedené řešení postavilo 14 z 25 členských států.

Další vývoj

EP se bude otázkou zabývat nejdříve v březnu 2007.

S ohledem na kontroverze, jež otázka regulace roamingu vyvolala v Radě, a vzhledem k tomu, že legislativní proces v rámci EU je obecně relativně dlouhý, lze očekávat, že s velkou pravděpodobností k účinné regulaci vysokých cen roamingu do příštích letních prázdnin – jak zněl původní návrh Komise – nedojde.

Směrnice o odpadech

Výbor EP pro životní prostředí se 28. listopadu zabýval otázkou připravované rámcové směrnice o odpadech.

Obsah návrhu

Výsledkem jsou poměrně zásadní změny v textu, jenž předložila Komise. Celkem bylo předloženo na 600 pozměňovacích návrhů. 140 z nich pak bylo výborem přijato.

EP se staví za jasnou hierarchizaci nakládání s odpady, přičemž preferuje co nejekologičtější (a často nejnákladnější) způsoby jejich zpracování. Kromě toho EP požaduje zvýšení odpovědnosti producentů za nakládání s odpady včetně stanovení cílů zaměřených na stabilizaci produkce odpadů do roku 2020.

Obecným výsledkem zasedání výboru je apel na snížení množství spalovaného odpadu a na stanovení konkrétního způsobu nakládání s nejčastěji produkovánými odpady (papír, sklo, železo ap.). V určitém kontrastu k těmto požadavkům (vycházejícím primárně z „evropské“ úrovně) je pak návrh na posilování národních plánů pro nakládání s odpady v souladu s principem subsidiarity.

Sporné body

Jako nejspornější se v dalším projednávání návrhu pravděpodobně objeví otázka energetických požadavků na podniky zpracovávající odpady (spalovny). Problematický patrně bude i požadavek EP, aby Komise zveřejnila další (konkrétnější) legislativní návrhy týkající se odpadů a nakládání s nimi (prevence, odpady vznikající ve stavebnictví, ukládání odpadů ap.).

Další vývoj

Plénium EP se bude výsledkem jednání svého výboru pro životní prostředí zabývat v únoru 2007, Rada pak nejdříve v červnu téhož roku.

REACH

V rámci prosincového plenárního zasedání EP ve druhém čtení přijal návrh legislativního programu týkajícího se registrace, evaluace a autori-

zace chemikálií známý pod zkratkou REACH. Vlastnímu plenárnímu zasedání předcházel již počátkem prosince konsensus mezi Radou a EP na konečné podobě legislativy, která zaměstnávala instituce rozhodovacího procesu v EU několik let.

Postoje aktérů

Do vzniku vlastního předběžného návrhu i stovek pozměňovacích návrhů, jimiž byl REACH opatřen při projednávání v jednotlivých specializovaných výborech EP, byly významným způsobem zapojeny názory lobbystických skupin, které se následně vyjadřovaly i k podobě konečného návrhu. Se zklamáním ji přijali především zástupci ekologických organizací (Friends of the Earth, Greenpeace, WWF apod.) a také zástupci sdružení ochrany spotřebitele BEUC.

Sporné body

Tyto organizace kritizují zejména fakt, že v rámci konečného návrhu nebyla užita původní podoba legislativy týkající se substitutů, podle níž by každý výrobek, jež je možné označit za nebezpečnou substanci, musel být stažen z trhu v případě, že existuje jeho bezpečnější substitut. Zástupci lobby výrobců se ovšem obávali, že takováto striktní aplikace zmíněné normy by přinesla především deformaci trhu, volné soutěže a zřejmě by posílila i korupční prostředí. Dle kompromisního návrhu by tedy otázka registrace rizikových substancí ve vztahu k jejich substitutům měla být řešena na ad hoc bázi, a to i s ohledem na sociální a ekonomické dopady takového rozhodnutí pro dané odvětví. Je tedy otázkou, jak bude tato praxe individuálního rozhodování s ohledem na ekonomický a sociální kontext fungovat.

Rezervovaný postoj zaujímají zástupci chemického průmyslu sdružení v CEFIC (Rada pro evropský chemický průmysl), která zastupuje jak větší, tak menší výrobce, pro něž bude reforma zřejmě problematictější zejména z hlediska zpřísnění pravidel týkajících se autorizace pro přístup výrobku na trh.

Další sporný bod představovala doba, po jejímž uplynutí od vstupu normy v platnost je nutná registrace daného výrobku podle pravidel REACH.

Dle kompromisního návrhu mají být do určité míry znevýhodněny substance vyráběné ve větším množství (v případě množství nad 1000 t ročně má registrace platit 3,5 roku po vstupu normy v platnost), u substancí vyráběných v menším množství (1–10 t ročně) je registrace nutná po 11 letech od vstupu normy v platnost. Nelze tedy jednoznačně říci, že by REACH výrazně zvýhodňoval velké výrobce a poškozoval malé specializované producenty, jak býval praktický dopad této legislativy nezřídka hodnocen.

Rada a EP se dohodly navíc na prodloužení doby garance právní ochrany duševního vlastnictví v oblasti výroby chemikálií ze 3 na 6 let. Legislativa se částečně zabývala i ochranou zdraví zvířat, i když zde nestanovuje žádné striktní zákazy, pouze zakazuje testování na zvířatech v případech, kdy lze adekvátním způsobem použít alternativních metod.

Hodnocení

Výsledná podoba legislativy REACH je tedy především kompromisem, který se dle komentátorů i specialistů pokouší částečně uspokojit všechny sporné zainteresované strany, žádnou z nich však absolutně. Evaluace sociálních a ekonomických podmínek při registraci substancí a jejich substitutů v daném kontextu může být zajímavá z hlediska menších států, trhů a výrobců, zejména ekologové však kritizují toto řešení jako nestandardní, ponechávající prostor pro výrobu řady (dle jejich evaluace) nebezpečných látek. Jisté je, že implementace REACH se vzhledem k širšímu kontextu chemické výroby dotkne nejen samotné produkce surovin, meziproductů či výrobků chemického průmyslu jako takového, ale i potravinářství, farmaceutické produkce či textilního průmyslu.

1.2 EVROPSKÁ RADA

Akční plán pro energetiku

Jeden z nejdůležitějších bodů jednání Evropské rady ve dnech 14. – 15. prosince měl představovat Akční plán pro energetiku v návaznosti na závěry neformálního summitu v Lahti, kde energetika a energetická bezpečnost byly hlavními tématy za účasti ruského prezidenta Putina. Některé názorové skupiny v rámci institucí EU dokonce vyzývaly Evropskou radu k publikaci zásadního dokumentu, který by stanovil parametry společné energetické politiky (frakce PES v EP).

K takovému kroku však v EU prozatím chybí konsensus, jak prokázaly i závěry Evropské rady. Podobně vnější okolnosti (vývoj vztahů s Ruskem na poli energetické politiky) nejsou takto zásadním posunům nakloněny, čeká se i na možné důsledky vstupu Rumunska a Bulharska, které by mohly vnější vztahy EU v energetické oblasti posunout do nové roviny. Oblast energetiky však není jen oblastí týkající se konvenčních energetických zdrojů, stále silněji je akcentována problematika obnovitelných zdrojů energie, která propojuje oblast energetické politiky s politikou ochrany životního prostředí či společnou zemědělskou politikou.

Výstupem Evropské rady byla nakonec publikace dokumentu, který představuje teprve přípravu pro zveřejnění akčního plánu pro energetickou politiku v roce 2007.

Obsah Akčního plánu

Mělo by jít především o zajištění bezpečných dodávek energie ve smyslu spolupráce s hlavními producenty, tranzitními a odběratelskými státy. Dalším cílem má být zvládnutí krizových a mimořádných situací pokud jde o tranzit a dodávky energie a rozšíření principů liberalizace interního trhu s energií na sousední státy, a to i na bázi Evropské politiky sousedství, což ovšem představuje značně kontroverzní bod především ve vztazích EU a Ruska. Poslední bod, který zdůrazňuje ve velmi obecné rovině závěrečný dokument Evropské rady, představuje podpora domácích zdrojů energie, včetně zdrojů obnovitelných (ty by měly do roku 2020 tvořit až čtvrtinu energetických zdrojů využívaných v EU) a výzkum nových technologií.

Dokument, který by měl nastínit přesné parametry společné energetické politiky, má vzejít z jednání Evropské rady na jaře 2007 pod předsednictvím Německa, a to včetně vnějších aspektů, jejichž zhodnocení a zahrnutí do plánu nové energetické politiky bude vzhledem k naznačeným okolnostem poměrně složitou otázkou.

Závěry Evropské rady – oblast výzkumu a inovací

Vedle závěrů týkajících se energetické politiky EU, otázky migrace či dalšího rozšiřování a Evropské politiky sousedství, přinesla prosincová Evropská rada pod finským vedením některá důležitá rozhodnutí (ale i odklad některých rozhodnutí) na poli vědy, výzkumu, inovací a duševního vlastnictví, která se týkají postupu v nejbližší budoucnosti (rok 2007 a následující). Jednání poslední Evropské rady v roce 2006 se tedy neneslo v natolik nervózním duchu, jako tomu bylo v roce 2005, chybělo totiž dostatečně kontroverzní téma, jaké loni představovala zejména příprava nové finanční perspektivy z britského předsednictví. Řešila se tedy témata svým významem „menší“, i když do určité míry bližší každodennímu životu a v některých ohledech i důležitá pro ČR.

Priority v oblasti výzkumu a inovací pro rok 2007

Pro rok 2007 stanovily hlavy států a vlád priority v oblasti inovací. Nikoli překvapivě zástupci budoucího německého předsednictví deklarovali, že jednou z priorit pro ně v oblasti legislativní úpravy této tematiky bude ochrana duševního

vlastnictví, a to jak v rámci EU (komunitární patent), tak ve vnějších obchodních vztazích, což je téma pojící se s možnou nadějí na odblokování probíhajícího jednacího kola WTO z Dauhá.

Evropský technologický institut

Dalším prioritním bodem na poli výzkumu, vědy a inovací má být dokončení sítě vědeckých a výzkumných institucí, které mají být zapojeny do projektu Evropského technologického institutu, jenž má být obdobou podobné sítě či mozkového trustu fungujícího v USA.

Projekt již má vlastní rozpočet vyčleněný v rámci nové finanční perspektivy, i když mimo parametry 7. rámcového programu pro vědu a výzkum. Potřebuje tedy ještě legislativní zaštitění, k němuž by mělo dojít právě v následujícím roce, prozatím je na stole pouze návrh Komise. Cílem by mělo být postupné propojování vědecké, výzkumné a vzdělávací činnosti s praxí, větší zapojení malých a středních podniků a průmyslu do primárního výzkumu, a to jak pokud jde o financování, tak pokud jde o využívání vědeckých poznatků a spolupráce s výzkumnou sférou. Toto je oblast, v níž EU prozatím nejvíce zaostává za USA, je však otázkou, zda v podstatě centralizovaná iniciativa a impulzy vycházející z EU a jejích institucí mohou skutečně iniciovat vznik vazeb, které se (právě v americkém případě) vytvářejí spíše přirozeným a samovolným způsobem a vychází do značné míry z ekonomické a částečně politické kultury daného prostředí.

Galileo

Vedle projektu Evropského technologického institutu Evropská rada diskutovala i o umístění výzkumné a řídicí centrály pro (dle některých kritik kontroverzní) evropský vesmírný a navigační systém Galileo.

Diskuse se poměrně předvídatelně přenesla do roviny určitého soupeření členských států o umístění tohoto sídla, především do roviny střetu starších a nových členů argumentujících nepsaným příslibem Komise i dalších institucí o tom, že nová tělesa spjatá s EU mají být umísťována přednostně na území nových členských států. Jde samozřejmě o prestiž, ale v přeneseném smyslu může jít i o přilákání zahraničních investic a možné nepřímé ekonomické zisky. O tom jak kontroverzní toto téma je, svědčil následně fakt, že Evropská rada konečný verdikt nevydala a rozhodnutí odložila. Jedním z kandidátů, který projevoval velký zájem o umístění centrály přitom byla i Česká republika (konkrétně Praha, v souboji s dalšími 10 evropskými městy.

1.3 KOMISE

Zapojení letecké dopravy do boje proti klimatickým změnám

V průběhu listopadu byly zveřejněny některé konkrétní parametry připravovaného návrhu na zapojení letecké dopravy do boje EU proti klimatickým změnám.

Pozadí

Danou otázkou se Komise zabývá už prakticky dva roky, nicméně dosud čistě na úrovni úvah a veřejných konzultací. Svou aktivitu zvýšila až v souvislosti s revizí systému tzv. emisních povolenek po roce 2008. Komise totiž počítá s tím, že systém by se měl nejen rozšířit co do chemických látek, které bude zahrnovat, ale také co do subjektů, které jím budou dotčeny. Právě letecká doprava je podle názoru Komise jedním z největších znečišťovatelů životního prostředí, přičemž se jí v tomto směru prozatím netýkají žádná omezení.

Obsah návrhu

Zapojení letecké dopravy do systému obchodování s emisními povolenkami se plánuje od roku 2011 a mělo by se týkat všech přepravců, kteří přilétají do EU (nebo ji naopak opouštějí).

Narozdíl od stávajícího systému by se v případě letecké dopravy neměly „stropy“ pro požadované množství povolenek stanovovat na úrovni jednotlivých států, ale přímo v rámci Komise, a to na základě referenčního množství emisí vyprodukovaného leteckou dopravou v letech 2004–2006. Povolenky by mělo být možné prodávat jen v rámci sektoru letecké dopravy a ze systému by měla být vyloučena vládní a vojenská letadla.

Sporné body

Záměr Komise je už od doby, kdy se o něm začalo oficiálně hovořit, pravidelně podrobován kritice, a to jak ze strany vnitrouijních aktérů, tak i ze strany subjektů pocházejících ze zemí mimo EU. Konkrétním a bezprostředním dopadem uvedeného řešení by mělo být zvýšení ceny letenek o 5–40 € v závislosti na délce trasy.

Reakce aktérů

Americké letecké společnosti požadují vynětí z unijního systému, protože už nyní – v důsledku teroristických útoků z 11. září 2001 – jsou nuceny přijímat poměrně nákladná bezpečnostní opatření a další požadavky by jim jejich situaci dále zkomplikovaly. Navíc není zcela zřejmé, zda by unijní záměry nebyly z právního hlediska extraterritoriální, resp. zda by jejich aplikace nebyla v rozporu s nutně limitovaným územním zakotvením EU.

Proti zapojení letecké dopravy do boje proti klimatickým změnám se paradoxně postavily i některé ekologické organizace (např. T&E) s odůvodněním, že tento krok oslabí pozici EU při vyjednávání o potlačování klimatických změn v jiných (potenciálně „závažnějších“) sektorech.

Naopak pro jsou evropská letiště, resp. Mezinárodní rada letišť v Evropě (ACI). Oproti návrhu Komise ACI požaduje jen plnou integraci letecké dopravy do stávajícího systému, resp. žádá možnost směňovat povolenky i s ostatními sektory (letecká doprava by neměla být od ostatních odvětví izolována), a omezení opatření jen na vnitrouijní lety.

Asociace evropských aerolinek (AEA) po počátečním váhání tento názor podpořila, nicméně doplnila jej prohlášením, že začlenění letecké dopravy do boje proti klimatickým změnám musí být vedeno rovněž po dalších liniích, tedy nikoli výhradně inkorporací do trhu s emisními povolenkami, jenž má podle AEA mnohá omezení.

Další vývoj

Komise oficiálně zveřejní svůj návrh 20. prosince, a to včetně způsobu, jakým se bude v dané věci dále postupovat.

Podpora malým a středním podnikům

Komise 12. prosince přijala definitivní verzi návrhu, jenž by měl umožnit poskytovat malým a středním podnikům podpory, jež nebudou v nesouladu se zákazem o poskytování státní pomoci podle primárního práva EU.

Obsah

Přijaté řešení, o jehož genezi jsem informovali v předcházejících monitorinzích, by mělo efektivně napomoci rozvoji malého a středního podnikání, a to jak podle názoru Komise, tak i podle dalších zainteresovaných aktérů.

Od ledna 2007 bude možné bez notifikace a autorizace ze strany Komise poskytovat státní pomoc až do výše 200 tis. €, přičemž daná suma bude představovat pro konkrétní firmu tříleté maximum prostředků, jež může od státu získat.

Komise svou kontrolu zaměří až na pomoc, jež daný strop překročí.

Národní státy rovněž budou moci garantovat půjčky malých a středních podniků, a to až do výše 1,5 mil. €, přičemž opatření zahrne nově i sektor silniční dopravy a zemědělské produkce. (Silniční doprava se nicméně bude řídit zvláštním režimem: státní pomocí do maximální výše 100 tis. € a garancí půjček do výše 750 tis. €.)

Reakce aktérů

Návrh přivítala nejen organizace UEAPME, ale např. i Unie malých a středních podniků (SME Union). (Do finálního textu normy ostatně byla zmíněna klauzule o státních garancích půjček včleněna přesně v té podobě, již požadovala právě organizace UEAPME.)

Další vývoj

Změněná pravidla pro poskytování podpor malým a středním podnikům vstoupí v platnost v lednu 2007.

1.4 RADA

Televize bez hranic

Finské předsednictví 13. listopadu dospělo s ostatními členskými státy k obecné shodě ve věci revize směrnice o tzv. televizi bez hranic, o níž v monitorinzích pravidelně informujeme, a to navzdory původnímu nesouhlasu mj. Irsko, Litvy, Lotyšska, Rakouska, Belgie, Lucemburska, Velké Británie a Švédska.

Sporné body

Kontroverze se projevil především v otázkách množství a četnosti vysílané reklamy a principu země původu, jenž by umožňoval provozovat vysílání v jiné členské zemi na základě legislativy domovského státu. Jako sporná se ukázala i záležitost tzv. product placementu a způsobu podpory evropských audiovizuálních děl.

Uvedené položky byly důvodem, proč bylo formální přijetí tzv. společného postoje Rady odloženo až na jaro roku 2007.

Ministři se nicméně rámcově shodli na tom, že princip země původu by měl být novelizovanou normou povolen (ač by se podmínky jeho uplatňování měly zpřísnit), zatímco product placement nikoli (byť by si jednotlivé členské země měly moci za přesně stanovených okolností stanovit výjimky, což by se ovšem netýkalo dětských, dokumentárních a zpravodajských pořadů, kde by měl být product placement zakázán zcela). Pokud jde o otázku reklamy, její četnost by se měla řídit podle druhu vysílaného pořadu a neměla by přesáhnout 12 minut za hodinu.

Názor Evropského parlamentu

EP se návrhem zabýval na úrovni Výboru pro kulturu a vzdělávání rovněž 13. listopadu. Výsledná zpráva byla přijata většinou jeho členů, přičemž meritorně odpovídala výše zmíněným požadavkům Rady (ač bylo v průběhu vyjednávání

vání předloženo na 1000 pozměňovacích návrhů, včetně otázky principu země původu). Jediným sporným bodem se stala četnost reklamy: zatímco Rada se postavila za názor, že vysílání nesmí být přerušováno reklamou častěji než každou půlhodinu, daný výbor požadoval tři čtvrtě hodinu.

Reakce aktérů

Výsledek jednání v Radě i EP přivítali především telefonní operátoři, existující či potenciální poskytovatelé televizních služeb na přání (on-demand). Jejich zájmem je co nejmenší regulace uvedených služeb, což obě instituce EU podle nich alespoň rámcově potvrdily.

Operátoři navíc argumentují tím, že službám na přání už se stejně věnuje směrnice o elektronickém obchodu, takže jejich zahrnutím do směrnice o televizi bez hranic by pouze omezilo existující právní jistotu v daném sektoru.

Další vývoj

Návrhem se na úrovni pléna 13. prosince zabýval EP. Poskytovatelé audiovizuálních služeb v této souvislosti požádali o striktní uplatňování principu země původu. EP nakonec souhlasil s uvolněním pravidel pro standardní televizní reklamu podle názoru Rady (viz výše), nicméně požádal o striktní dodržování pravidel používání metody product placementu (ve vysílání by se mělo každých 20 minut objevovat logo s informací, že je použit právě product placement).

Druhé čtení návrhu se očekává na půdě Rady v únoru a v EP v březnu 2007. K přijetí finální podoby směrnice dojde podle předpokladů obou institucí na přelomu let 2009 a 2010. Implementační lhůta bude patrně dvouletá.

Volný pohyb osob

Itálie v listopadu oznámila, že po rozšíření EU v lednu 2007 otevře svůj pracovní trh jak Rumunům, tak Bulharům, avšak s tím omezením, že v případě Rumunska bude požadovat intenzivní spolupráci ve věci boje s organizovaným zločinem (podloženou i smluvně).

V Itálii se už nyní nachází na 200 tis. Rumunů a s rozšířením EU se (z důvodu jazykové blízkosti) očekává nárůst jejich počtu, a to nejen v této zemi, ale např. i ve Španělsku.

Francie

Francie Itálii ve svém postupu následovala – svůj trh sice otevře jak pro Rumuny, tak Bulhary, nicméně pouze v těch sektorech, kde se mohou ucházet o práci i občané země, o něž se EU rozšířila v roce 2004 (mj. zemědělství, strojírenství, turismus).

Česká republika

Pokud jde o ČR, otázka (ne)otevření pracovního trhu pracovníkům z nových členských států EU byla na pořadu po dobu celého listopadu. Nakonec však převládlo přesvědčení, že aplikací přechodného období by ČR oslabilo svou vyjednávací pozici vůči starým členským státům, které jej uplatňují právě vůči ní. Tuto úvahu potvrdil i český ministr práce a sociálních věcí.

Další země

V polovině prosince bylo zřejmé, že přechodné období na volný pohyb pracovních sil vůči Bulharsku a Rumunsku neuplatní ČR, Estonsko, Finsko, Polsko, Slovensko a Švédsko (s „mezním“ případem Itálie), zatímco pro přechodné období se vyslovila Velká Británie, Irsko a Španělsko.

Přestože se dosud k dané věci oficiálně nevyjádřily ani Rakousko, ani Německo, je vysoce pravděpodobné, že i tyto země se podobně jako v případě rozšíření v roce 2004 rozhodnou pro restriktce, a to (pokud možno) na co nejdelší dobu.

Evropský rámec pro kvalifikace

Rada 15. listopadu podpořila zářijový návrh Komise, aby vznikl tzv. evropský kvalifikační rámec, jehož cílem by mělo být snadné porovnávání dosažených kvalifikačních stupňů v rámci celé EU.

Pozadí

Komise svou aktivitu představila jako součást tzv. boloňského procesu. Kvalifikační rámec by se měl stát vodítkem pro zaměstnavatele i zaměstnance (bez ohledu na formu dosaženého vzdělání, ale s důrazem na jeho obsah) s předpokladem posílení doposud velmi nízké mobility pracovních sil v EU.

Obsah návrhu

Ministři obsah návrhu Komise nijak zásadně nepozměnili, pouze požadují, aby byla doba pro implementaci navrhovaného opatření prodloužena o jeden rok, tedy do roku 2010, a aby se kvalifikační rámec prioritně věnoval jen vyššímu vzdělání, resp. tomu, jež následuje po povinné školní docházce (s čímž souvisí i to, že Rada požaduje stanovení jen sedmi kvalifikačních stupňů, o jeden méně než Komise).

Nadto Rada Komisi požádala o „zeštíhlení“ institucionálních požadavků, jež by měly být s kvalifikačním rámcem spjaty. Ministři argumentují tím, že většinu úkolů souvisejících s připravovaným opatřením jsou schopny zastat již existující instituce.

Další vývoj

EP, který o otázce spolurozhoduje, se bude evropskému kvalifikačnímu rámci a jeho požadavkům věnovat nejdříve v prvním kvartálu roku 2007.

Zdanění alkoholu

V posledním listopadovém týdnu se Rada věnovala otázce zvýšení minimální spotřební daně na alkohol. Česká republika nakonec návrh, o němž se rozhodovalo v režimu jednomyslnosti, 28. listopadu vetovala.

Pozadí

O celé záležitosti jsme podrobně informovali už v předcházejících monitorinzích.

Sporné body

V listopadu došlo k modifikaci původního návrhu v tom smyslu, že bylo sníženo původně požadované navýšení minimální spotřební daně z 31 % u vybraných druhů alkoholu (kromě vína) na 4,5 % u všech druhů alkoholu (což by mělo za následek, že např. v ČR by fakticky k žádné změně – tedy potenciálnímu zdražení mj. piva – nedošlo).

Změny se přitom měly uplatnit nejdříve až v roce 2008 a mělo by k nim docházet periodicky a automaticky (aby se v budoucnu znovu nestaly sporným bodem jednání).

Finské předsednictví se v průběhu jednání stavělo za zachování původního navýšení, nicméně u piva požadovalo právě jen 4,5 %.

Jako nejspornější se ukázalo krom míry zvýšení zejména opatření požadující periodickou valorizaci minimálních sazeb spotřebních daní v jednotlivých státech, což odmítli nejen zástupci ČR, ale i ministři z Německa, Itálie, Portugalska, Řecka či Kypru.

Veto České republiky

Česká strana navzdory relativně vstřícným krokům ve věci valorizace minimální výše spotřební daně modifikovaný návrh odmítla.

Její původní spojenci – Německo, Řecko a Lotyšsko – se s ním naopak spokojili. Vzhledem k tomu, že se o celé otázce rozhodovalo jednomyslně, dosáhla i tak ČR svého: konsenzu v této kontroverzní kauze nebylo dosaženo.

Další vývoj

V následujícím půlroce, kdy bude Unii předsedat Německo, se v dané otázce žádný posun neočekává.

Nejdříve se o ní začne jednat ve druhé polovině roku 2007, nicméně i tak zůstává budoucnost návrhu ne-

jistá, protože už při dosavadním projednávání se ukázalo, že dosažení shody je velmi obtížné.

Harmonizace daňových základů korporátní daně

Komise 27. listopadu zveřejnila zprávu o pokroku ve věci harmonizace daňových základů korporátní daně, o níž se hovoří už od roku 2001 a doposud byla řešena pouze na úrovni pracovních skupin Komise, a vytyčila si v tomto ohledu pětileť plán.

Obsah

Podle Komise by se měla pouze změnit metoda výpočtu základu, a to s následujícími cíli: odstranit překážky mezi různými daňovými systémy, omezit problémy s dvojím zdaněním, předcházet daňovým únikům, nastavit stejné podmínky pro společnosti z různých států a snížit byrokratickou zátěž.

Konkrétní legislativní návrh by měl být zveřejněn v roce 2008 a výsledná norma by měla začít platit od roku 2011. Nejprve by se norma dotkla firem operujících ve více zemích EU, později by zahrnula i další podnikatelské subjekty.

Reakce aktérů

Proti návrhu se očekávaně postavila Velká Británie společně s Irskem a také Slovensko a Estonsko. Všechny země se obávají, že harmonizace daňových základů bude prvním krokem k harmonizaci sazeb, což odmítají především dvě posledně zmíněné země, jež svou pragmatickou daňovou politikou byly schopny v posledních letech umožnit svým ekonomikám bezprecedentní růst.

Další vývoj

Na uvedené výtky Komise reagovala tím, že očekává, že do systému harmonizace daňových základů se zpočátku zapojí zhruba 20 z 27 členských států. Nevysvětlila však, jak by se takový krok realizoval, protože daňové otázky se nacházejí v režimu hlasování jednomyslností v Radě, a tudíž s navrhovaným řešením musejí souhlasit všechny členské státy, jinak nevstoupí v platnost.

Směrnice o spotřebitelských úvěrech

Rada se 4. prosince zabývala návrhem, jenž by měl pozměnit směrnice 87/102, 93/13 a jejich novelizace o spotřebitelských úvěrech. Finské předsednictví však nepředložilo návrh, jenž by získal podporu kvalifikované většiny členů Rady.

Sporné body

Ministři – v kontrastu s požadavkem Komise – považují obecně danou otázku za citlivou a komplikovanou, a tudíž (dlouhodobě) nejsou zastánci liberalizace na tomto poli.

Problémem je, že Komise už v říjnu 2005 předložila text, jenž kombinuje úplnou harmonizaci ve smyslu ochrany spotřebitelů s principem vzájemného uznávání poskytování spotřebitelských úvěrů v jednotlivých členských státech. (Šlo přitom už o druhé předložení téhož návrhu; poprvé jej Komise zveřejnila v září 2002, rozhodla se však inkorporovat několik desítek pozměňovacích návrhů EP z dubna 2004.)

Výsledkem je, že Komise fakticky směřuje svá opatření na poptávkovou stranu (spotřebitele), zatímco pro stranu nabídkovou (banky, úvěrové společnosti) z toho plyne jen minimum výhod. Právě tento pohled sdílí většina členů Rady, obávajících se o snížení právní jistoty pro poskytovatele spotřebitelských úvěrů. Z tohoto důvodu byla zablokována jakákoli další shoda, byť jen na dílčích parametrech návrhu (např. způsob a míra informování spotřebitelů o úvěrových produktech, pokuty za předčasné splacení, způsob stanovování úrokových sazeb ap.).

Reakce aktérů

Velká Británie se společně s Estonskem a Nizozemskem postavila proti návrhu jako celku (protože „nic nepřináší“), ostatní národní delegace od Komise v následujícím období očekávají předložení takového textu, jenž přinese všem zainteresovaným „vyšší přidanou hodnotu“ (tímto tvrzením finské předsednictví uzavíralo jednání Rady).

Další vývoj

Německo, které se ujme předsednictví v lednu 2007, po jednání oznámilo, že se pokusí legislativní proces odblokovat ještě předtím, než se otázkou začne podrobně zabývat EP.

Jde nicméně o poměrně ambiciózní plán, zvláště pak při vědomí, že Německo patřilo v květnu, kdy se Rada otázkou spotřebitelských úvěrů rovněž zabývala, mezi největší odpůrce návrhu.

Revize emisních limitů u automobilů

Rada ve spolupráci s EP 4. prosince dospěla ke shodě ve věci revize emisních limitů u automobilů všech běžných kategorií.

Stalo se tak ve zkráceném řízení. EP dosažený kompromis odsouhlasil v plénu 13. prosince (poměrem 500:88 hlasů), v případě Rady se tentýž krok očekává začátkem příštího roku.

O dané problematice jsme informovali už v dřívějších monitorinzích.

Obsah

V roce 2009 by měl být začít uplatňován tzv. standard Euro 5 (u vozidel těžších než 2,5 t od roku 2010) a od roku 2014 standard Euro 6 (u vozidel těžších než 2,5 t od roku 2015).

Euro 5 stanoví maximální možné emise oxidů dusíku na 60 mg/km pro benzínové a 180 mg/km pro dieselové motory, Euro 6 pak 60 mg/km, resp. 80 mg/km. (Emisí oxidu uhličitého se ani jedna z norem nedotýká; jsou ošetřeny separátní směrnici a navíc podléhají i nelegislativním aktivitám Komise.)

Členské státy budou moci v době platnosti standardu Euro 5 podniknout kroky, které zvýhodní nákup vozidel, které již budou splňovat parametry Euro 6. Určitou výjimku budou představovat i méně přísná pravidla pro vozidla veřejné služby (např. sanitky), jež získají tříleté přechodné období na zavedení požadovaných standardů.

Pokud jde o spotřebitele, očekává se zvýšení nákladů na implementaci uvedených standardů především v případě dieselových motorů (v průměru o 300 €), což se patrně částečně projeví i na ceně vozů, které jimi budou osazeny.

Reakce aktérů

Dosažený kompromis byl kromě Rady a EP přivítán i Komisí. Naopak kritiku vůči němu vznesli zástupci automobilového průmyslu (ACEA) a zelení (T&E), byť každý z jiných pozic.

Další vývoj

Rada dohodu s EP potvrdí začátkem roku 2007.

Nařízení o udělování kontraktů pro zajišťování veřejné dopravy

Rada na začátku prosince dospěla ke shodě ve věci nařízení o udělování kontraktů pro zajišťování veřejné dopravy, jíž se zabývala již v červnu. Zatímco tehdy dosáhla pouze politické dohody, tentokrát přijala tzv. společný postoj, který umožňuje, aby se celou záležitostí dále zabýval EP.

O dané problematice jsme informovali už v dřívějších monitorinzích.

Obsah návrhu

Rada požaduje, aby připravované nařízení obšířelo nejen silniční a železniční dopravu, ale i dopravu vodní. Kromě standardního vypisování výběrových řízení mají podle ní existovat čtyři (vzájemně kombinovatelné) podmínky, jak zajistit přímé a bezproblémové fungování veřejné dopravy:

(1) přidělení zakázky tzv. internímu operátorovi (operátor, jenž je v přesně definovaném „úzkém“ vztahu s úřadem, který o přidělení rozhoduje); (2) maximální výše kontraktu 1 mil. €, resp. 300 tis. km ročně (1,7 mil. €, resp. 500 tis. km ročně v případě malých a středních operátorů); (3) krizová situace; a (4) železniční doprava jakéhokoli typu.

V případě jejich naplnění (a zároveň neporušení žádné z nich) bude možné přidělovat kontrakty pro zajišťování veřejné dopravy přímo.

Pokud jde o délku kontraktů, neměla by přesáhnout 15 let u železničních přepravců (10 let u těch, kteří je získali přímo) a 10 let u silničních operátorů (bez výjimky; Komise zde navrhovala jen 8 let).

S ohledem na závažnost a dopad uvedených opatření Rada požaduje přechodné období na uplatnění uvedených pravidel, a to až na dobu 15 let od schválení připravované normy.

Další vývoj

EP se bude návrhem zabývat v průběhu roku 2007, konkrétnější vymezení však nebylo v době přípravy monitoringu známo.

Správa frekvenčního pásma

Rada 10. prosince zahájila neformální debatu o budoucnosti správy frekvenčního pásma.

Pozadí

Jak jsme již informovali dříve, otázka se stala aktuální především v souvislosti s rostoucí penetrací bezdrátových technologií, využívajících nelicencovaných frekvencí.

Komise, telekomunikační operátoři a některé členské státy (mj. Velká Británie, Irsko, Německo a Švédsko) jsou pro „evropské řešení“, nicméně existují i obavy, že dojde ke ztrátě strategicky významné kontroly nad distribucí frekvencí v rámci jednotlivých zemí.

Reakce aktérů

Rada bude pravděpodobně v následujícím období podporovat Komisi, což ostatně na svém posledním letošním zasedání potvrdila i Evropská rada. Nejenže se za názor Komise v dané věci staví končící finské předsednictví, ale podobný postoj lze čekat i od Německa, které se předsednictví EU ujme v lednu 2007.

Sporné body

Předmětem debaty budou – obecně řečeno – otázky „lepší regulace“, přechodu na stoprocentní digitální vysílání a vysílání prostřednictvím mobilních zařízení.

Podobně přitom agendu strukturuje i EP, který se otázkou zabýval na úrovni Výboru pro průmysl a výzkum 11. prosince.

Další vývoj

Plénum EP se k názoru svého výboru vyjádří v únoru 2007. Rada pak na úrovni hlav států a vlád na jarním summitu.

Směrnice o zpětných zrcátkách na nákladních automobilech

Rada 11. prosince přijala návrh směrnice týkající se vybavení nákladních automobilů zpětnými zrcátky zobrazujícími tzv. mrtvý bod.

Legislativní pozadí

O dané otázce, důvodech jejího otevření (bezpečnost na silnicích) i kontroverzích, které s ní souvisejí (dodatečné náklady), jsme v monitoringu už informovali.

Rada návrh Komise navzdory očekávání projednala velice rychle (návrh byl předložen teprve v říjnu) a bez větších obtíží, byť by se norma neměla týkat všech vozidel, jež žádala Komise.

Obsah návrhu

Rada přijala návrh, že zpětnými zrcátky zobrazujícími zpětný bod budou muset být vybaveny kamiony registrované po 1. lednu 2000. (Komise žádala, aby se norma dotkla všech nákladních automobilů registrovaných po 1. lednu 1998.) Směrnice by měla stanovovat až tříletou implementační lhůtu.

Reakce aktérů

Za zmírněním Komisí původně požadovaných podmínek je nutno hledat tlak skupiny zemí, jež proti nim argumentovaly neopodstatněně vysokými náklady a minimálním účinkem. Patřily mezi ně mj. Španělsko, Švédsko, Litva, Polsko, Maďarsko, Kypr, ČR a Slovensko.

Na druhou stranu Velká Británie, Lotyšsko, Nizozemsko a Dánsko na jednání Rady požadovaly, aby byla zavedena povinnost vybavovat nákladní automobily i zrcátka, která zobrazují vše, co se děje před vozem.

Další vývoj

Komise na výsledek jednání Rady zareagovala tvrzením, že „bude flexibilní“. Záležet každopádně bude i na názoru EP, jenž se bude otázce věnovat až příští rok.

II. AKTUÁLNÍ PROBLÉMY

2.1 BUDOUCNOST EU

Evropská ústava

Vedle významnějších témat Evropské rady, k nimž náležela především nová strategie pro rozšiřování, otázka energetické politiky či imigrační politiky EU, bylo jako obvykle diskutováno i stanovisko k další budoucnosti Smlouvy o Ústavě pro Evropu.

Iniciativa Španělska a Lucemburska

Španělská a lucemburská vláda přitom poněkud překvapivě prezentovaly zástupcům hlav států a vlád dalších členských států otevřený dopis, podepsaný ministry zahraničí obou zemí. Vyzvaly v něm 16 členských zemí, které do té doby ratifikovaly úspěšně původní dokument euroústavy, aby se sešly na separátním jednání v lednu a únoru 2007.

Je třeba připomenout, že v prosinci se další zemí, která oficiálně dokončila v parlamentu ratifikační proces, stalo Finsko. Ještě před vstupem do EU dokument ratifikovaly parlamenty Bulharska a Rumunska. V rámci EU-27 bude tedy 18 států, které kontroverzní dokument přijaly.

Euroústavu v referendu odmítly Francie a Nizozemí, dalších 7 států se poté rozhodlo verdikt na neurčito odložit (vedle Velké Británie, Polska, Portugalska, Dánska, Irsko a Švédska k nim patří také Česká republika). Tzv. období reflexe, během něhož se má rozhodnout, jaký bude další osud sporného dokumentu, přitom trvá od června 2005, kdy se Evropská rada rozhodla tímto způsobem reagovat na výsledek francouzského a nizozemského referenda. O trvajícím bezradnosti svědčí fakt, že letos v červnu Evropská rada pod předsednictvím Rakouska toto období prodloužila, a to nejpozději do roku 2009, přičemž v roce 2007 se očekává z pera německého předsednictví publikace „zásadního“ dokumentu, který má shrnout a zhodnotit dosavadní období a zřejmě i navrhnout další postup. Následující portugalské předsednictví by potom mohlo pomoci vygenerovat nový dokument určený snad i k případné ratifikaci.

O tom, že myšlenka euroústavy mrtvá není svědčí i skutečnost, do jaké míry toto téma rezonuje v prozatím zveřejněných prioritách následujících předsednických zemí, nejen Německa a Portu-

galska, ale i Slovinska, které má předsedat EU v první polovině roku 2008 jako první z nových členských států.

Hodnocení španělské a lucemburské iniciativy

Krom různých scénářů navrhuje zcela či částečně přepsat dokument původní existující i hlasy hovořící o tom, že by vzhledem k nadpolovičnímu počtu zemí, jež euroústavu v rámci EU ratifikovaly, mohly tyto státy postupovat samostatně a vytvořit tak jakési „jádro“ Unie. Je otázkou, zda požadavek španělských a lucemburských ministrů zahraničí nesměruje právě tímto směrem. Nakolik je reálná varianta EU, v níž by vedle „dvourychlostní“ monetární integrace následně existovala i dvourychlostní integrace politická, to samozřejmě souvisí i se skutečností, že členy tohoto „jádra“ by nebyly silné státy Unie, Velká Británie a především Francie, což by z dlouhodobého politického hlediska nebylo udržitelné. Iniciativu lze proto chápat i jako součást jakéhosi nátlaku na státy, které dosud euroústavu neratifikovaly, případně ji ratifikovaly neúspěšně, aby tak učinily, případně aby hlasování opakovaly. Snaha zahrnout do těchto separátních jednání i Francii a Nizozemí, jakési „zbloudilé“ členy EU ve vztahu k euroústavě, by tomuto cíli nasvědčovala. Ve francouzském případě přitom budou hrát významnou roli výsledky nadcházejících prezidentských voleb.

2.2 FINANCOVÁNÍ EU

Rozpočet 2007

Na posledním plenárním zasedání tohoto roku 14. prosince EP ve druhém čtení schválil první rozpočet nové finanční perspektivy, který již byl sestavován podle nové nomenklatury platné pro období 2007–2013. Předběžného kompromisu mezi Radou a EP přitom bylo dosaženo již 30. listopadu.

Výsledná podoba rozpočtu na rok 2007

V závazkové části celkové plánované výdaje rozpočtu na rok 2007 překračují strop 1 % HND EU a dosahují výše 1,08 % HND EU, v absolutních číslech závazky dosahují částky 126,5 mld. €.

Navzdory tomu, že rozpočet pro následující rok je již určen pro 27 členských států, nejde o výrazné překročení dosavadních stropů, jichž v jednotlivých rozpočtových letech objem rozpočtu EU dosahoval, v rámci Agendy 2000 objem rozpočtu standardně dosahoval 120 mld. €, změny byly zaznamenány po rozšiřování EU v roce 2004 pouze při zpětné kontrole čerpání rozpočtových prostředků. Oproti letem předcházejícím rozšíření bylo při kontrole hospodaření s rozpočtem EU jak v za rok 2004, tak za rok 2005 konstatováno, že stále méně prostředků zůstává nevyčerpáno v rezervách, s možností přesunu do následujícího rozpočtového roku. Komise tedy při sestavování rozpočtu musí s tímto trendem počítat.

První rozpočet sestavovaný v rámci nové finanční perspektivy a priori počítá s vyšší částkou určenou pro rezervy. Skutečné platby tedy mají v roce 2007 dosáhnout v absolutní hodnotě částky 115,5 mld. € (0,99% HND EU).

Jednou z nejdůležitějších nezbytných charakteristik rozpočtu EU je přitom požadavek jeho vyrovnanosti, výdajová stránka se musí rovnat stránce příjmové, v případě rozpočtu EU je tedy absolutně vyloučena možnost rozpočtového schodku.

Alokace prostředků do jednotlivých kapitol

Rozpočet v konečné podobě přináší oproti minulým letům mírné navýšení prostředků v kapitolách 1a a 1b určených k financování programů spjatých s Lisabonskou agendou a také s politikou koheze a strukturálních fondů.

Prostřednictvím 7. rámcového programu pro vědu a výzkum jsou navýšeny prostředky pro financování výzkumu (oproti roku 2006 však jen o přibližně 3%), inovací (o více než polovinu oproti podílu určenému pro rok 2006), vzdělávání a rekvalifikace (až o 31%) a pro velké infrastrukturní projekty v rámci transevropských sítí a především energetické infrastruktury (o téměř 33%, projevuje se tak specifickým snaha EU o další zvyšování aktivity na poli energetické politiky).

K výraznějším změnám naopak nedojde v kapitole 2, která pod názvem „Ochrana a konzervace přírodních zdrojů“ ukrývá také financování CAP, a to jak přímé platby a tržní podpory, tak také rozvoj venkova, kde dochází k mírnému navýšení prostředků o cca 12,5 mld. € (do značné míry ve snaze vyjít vstříc požadavkům EU-15 na zvýšení jejich podílu na prostředcích určených pro rozvoj venkova).

Částka určená pro rok 2007 na přímé platby a tržní podpory se podobně jako v roce předcházejícím pohybuje okolo 43 mld. € a má tak tvořit více než třetinu všech rozpočtových výdajů. Zde je třeba připomenout, že EP v oblasti CAP, a to především v tzv. prvním pilíři CAP (přímé platby a tržní

operace) nemá pravomoc měnit prostřednictvím pozměňovacích návrhů výdaje navržené Radou, protože se jedná o oblast tzv. povinných výdajů, kde může EP uplatnit pouze nesouhlas a odmítnutí navrhaného stavu (což by mohlo vést ke krizi a střetu s Radou a tím pádem i k možnému neschválení rozpočtu, v takovém případě nastupuje rozpočtové provizorium, v němž EU operuje se stejnou částkou, jaká byla vyčleněna pro rozpočet roku předcházejícího, se striktním omezením vyčerpat pouze 1/12 této částky za daný měsíc), nemůže jej však aktivně změnit. V celkovém součtu má přitom kapitola 2 největší podíl na rozpočtových výdajích v roce 2007 (přibližně 55 mld. € v platbách) a převyšuje tak mírně opět i výdaje určené na Lisabonskou agendu, strukturální a kohezní politiku. Situace zemědělství a souvisejících výdajů jako de facto největšího příjemce prostředků rozpočtu EU se tak nemění ani s prvním rokem nové finanční perspektivy.

V nadpise 3 (oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti) EU nakonec po dohodě Rady a EP věnuje o přibližně 13% více prostředků, než tomu bylo v předchozích letech, nejen na oblast kultury, mládeže a veřejného zdraví, které také poněkud překvapivě náleží do této kapitoly, ale i na poněkud spornější oblast projektů sloužících k propagaci samotné EU a myšlenky evropského občanství.

Zajímavé je navýšení prostředků na ochranu vnějších hranic EU v souvislosti s vytvořením agentury Frontex a pokračováním dokončování systému SIS II, otázkou, která se během podzimu stala jedním ze sporných bodů mezi EU-15 a některými novými členskými státy, které kritizovaly průtahy při dokončování systému oddalující je od vstupu do schengenského prostoru.

Nejvíce spornými bodem v rámci rozpočtové procedury, při níž hledá vzájemný konsensus EP a Rada, představovaly letos výdaje v kapitole „EU jako globální aktér“, konkrétně v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), a v kapitole Administrativa.

V rámci rozpočtových škrťů zde Rada navrhovala částečné personální zehřívání institucí EU, zejména Komise. Finské předsednictví nakonec se jako součást kompromisu vzdalo tohoto požadavku (do značné míry pod tlakem EP, který namísto toho požaduje pouze byrokratický zásah – vypracování studie, která má posoudit užitečnost a vytíženost momentálních personálních kapacit Komise). S nadsázkou lze říci, že zaměstnanci Komise se tedy v této podobě mohou „těšit“ na jakési „prověrky“. Vynahradiť jim tento nepříjemný pocit může rezerva ve výši 50 mil. €, která byla vyčleněna na platy v případě, že nebudou stačit standardní výdajové prostředky.

EP naopak souhlasil s opětovným navýšením prostředků, které navrhoval nerealizovat právě v kapitole týkající se SZBP. Celková částka prostředků určených pro SZBP se tak vrátila na sumu původně navrhovanou Komisí, 159,2 mil. €, tato suma by však měla zůstat konečná, bez využití tzv. flexibilního mechanismu, který umožňuje v mimořádných situacích navýšit sumu až na 200 mil. €. Rozpočet SZBP, z něhož jsou financovány např. i programy rozvojové pomoci, diplomatické působení EU navenek či vojenské mise, za něž má EU momentálně odpovědnost (především Balkán), si tedy bude muset s touto částkou vystačit i za mimořádných okolností.

Naopak významným novým finančním nástrojem SZBP má být v novém rozpočtu Fond pro boj s následky globalizace. V jeho rozpočtu je 500 mil. € a úkolem je poměrně široce definovaný boj s následky globalizace, tedy včetně např. pomoci zaměstnancům či odvětví, které se v důsledku různých projevů ekonomické globalizace (liberalizace trhů nejen se zbožím, ale např. i trhů práce apod.) dostanou do potíží.

Jak bude tento de facto nový nástroj sociální politiky, o jehož využívání by zřejmě mohl být značný zájem, sloužit v praxi, to je zatím otázkou.

Při přípravě rozpočtu pro rok 2007 však nešlo jen o rozdělení přesných částek výdajů v jednotlivých kapitolách, ale i o nová pravidla týkající se administrace a kontroly rozpočtu. Komise prosazovala zejména umožnění zveřejňování konkrétních příjemců rozpočtových prostředků v citlivých kapitolách regionální a také zemědělské politiky.

Nová pravidla by měla částečně zjednodušit některé administrativní procedury při realizaci rozpočtu a spolu s tím i umožnit jednodušší přístup ke zmíněným údajům, i když se opět jedná o otázku do značné míry kontroverzní.

Hodnocení podoby rozpočtu

Vzhledem k výše naznačeným faktům lze říci, že schválený návrh rozpočtu pro rok 2007 představuje kompromisní variantu vytvořenou na základě preferencí obou rozhodovacích institucí, Rady a EP ve vztahu k původnímu návrhu Komise vytvořenému v mantinelech nové finanční perspektivy. Z hlediska „úspěšnost“ lze konstatovat mírnou převahu „tandemu“ EP a Komise, EP se totiž podařilo zvrátit (alespoň z hlediska finanční realizace) některé požadavky Rady (zejména v nadpise Administrativa). Došlo také k navýšení prostředků v nadpisech 1, 3 a 4 takže výsledek je opět o něco blíže původní představě Komise, než tomu bylo po představení škrťů navržených Radou. K zajímavé situaci došlo u nadpisu 4, kde EP poněkud překvapivě navrho-

val snížit některé prostředky a nerealizovat některé navržené akce, a nakonec přistoupil na velkorysejší variantu Rady.

Rozpočet pro rok 2007 má tedy již definitivní podobu. Finské předsednictví přitom již položilo základy k přípravě rozpočtu pro rok 2008, která bude během prvního pololetí náležet v Radě předsednictví německému, hlavní zodpovědnost za přípravu rozpočtu však bude mít až předsednictví portugalské, protože Rada je v rozpočtové proceduře de facto „reaktivní“ institucí, jejímž úkolem je měnit a schvalovat návrh aktivně vytvořený především ze strany Komise, která má v prvním pololetí daného roku při vytváření rozpočtu na rok následující rozhodující úlohu. Práce Komise na novém rozpočtu pro rok 2008 má odstartovat 24. ledna.

2.3 JUSTICE A VNITRO

Revize hlasovacího systému v třetím pilíři a pravidla migrační politiky EU

Evropská rada se na svém prosincovém zasedání zbývala také možností dalšího rozšíření hlasování kvalifikovanou většinou namísto jednomyslnosti v oblasti justice a vnitra tam, kde to dle platného primárního práva umožňují dosavadní možnosti aplikace tzv. překlenovací klauzule.

Jednání Evropské rady předcházela v prosinci schůzka Rady ministrů vnitra, kteří se zabývali hodnocením dosavadního naplňování Haagského programu z podzimu 2004.

Prozatím bylo rozhodnuto, že EU nepřistoupí k natolik radikálnímu kroku, kterým by bylo vytvoření obecně aplikovatelného mechanismu pro „zjednodušení“ hlasovacího procesu tam, kde je dosud vyžadována jednomyslnost. Takový krok by se ve třetím pilíři de facto rovnal účinkům kontroverzního článku 444 Smlouvy o Ústavě pro Evropu, který umožňoval za určitých okolností (souhlas nadpoloviční většiny EP a(nebo) jednomyslný souhlas všech členských států EU) přesun kterékoli oblasti primárního práva napříč pilíři (s výjimkou předpokládané obranné politiky) do hlasovacího režimu QMV. Pro takové řešení, které představovalo i jeden z nejkontroverznějších bodů samotné ústavní smlouvy, prozatím v EU neexistuje konsensus členských států. Jednání o možné změně hlasovacích mechanismů ve třetím pilíři tedy prozatím skončila konstatováním, že revize smluv v zájmu „zjednodušení“ hlasovacího mechanismu je v budoucnosti třeba, mělo by se tak však zřejmě dít prostřednictvím změny primárního práva, nikoli prostřednictvím nástroje, který nutnost změny primárního práva de facto obchází.

Ačkoli tedy v této oblasti nepřinesla Evropská rada průlom, který mnozí očekávali, zabývala se řešením některých obsahových souvislostí třetího pilíře. Věnovala se především otázce migrace v souvislosti s vytvořením agentury Frontex a předpokládanou dělbou finančních prostředků určených na zabezpečení vnějších hranic. Jejich největším příjemcem má být v následujícím období Španělsko.

Rozhodnutí o rozšíření Schengenského informačního systému

Na zasedání Rady ministrů vnitřní 5. prosince se EU-15 i Komise rozhodly ustoupit tlaku vycházejícímu především ze strany nových členských států, který požadoval dodržení harmonogramu rozšíření prostoru bez vnitřních hranic o státy EU-10.

Nové členské státy se původně měly stát členy druhé generace zdokonaleného informačního systému Schengen II, jeho dokončení do konce roku 2007 je však vzhledem k dosavadnímu průběhu a nastalým problémům rozhodovacího procesu v Radě i EP nereálné. Rada ministrů se tedy nakonec rozhodla pro variantu, již na podzim, v době nejsilnějších protestů vedených státy Visegrádu proti rozhodnutí odložit rozšíření Schengenu, prosazovalo ze starších členských států především Portugalsko: otevřít novým členským státům systém Schengen I, jakkoli někteří zástupci EU-15 či členové EP varovali před tím, že bezpečnostní mechanismy (především vízový systém) tohoto systému nepostačují rozšíření na státy, jejichž vnější hranice sousedí s postsovětským prostorem či bývalou Jugoslávií.

Obsah a důsledky rozhodnutí Rady

V rámci rozhodnutí Rady ministrů z 5. prosince bylo deklarováno, že do 31.12.2007 dojde k rozšíření stávající schengenské zóny a jejích mechanismů ochrany a spolupráce o všechny nové členské státy, včetně Pobaltí, i když praktická aplikace „nejpopulárnějších“ principů Schengenu (jako je především zrušení kontrol na vnitřních hranicích EU) bude zaváděna postupně.

Do konce roku 2007 mají padnout bariéry při pozemním hraničním styku, případně na hranicích tvořených mořem, do konce března 2008 by se tak mělo stát i v letecké dopravě. Nové členské státy si tak dočasně podrží svoji stávající vízovou politiku, která není plně kompatibilní s databázovým systémem SIS II. Přesto se počítá s tím, že noví členové se budou integrovat do schengenské zóny postupně a individuálně, podmínkou je totiž dostatečné bezpečnostní zajištění vnějších hranic a fungující

informační systém na území těchto států. První podmínka je zajímavá pro ČR z toho hlediska, že se jedná o vnitrozemský stát EU, pro ČR by však bylo důležité, aby podmínky vstupu do schengenské zóny splnilo současně co nejdříve také Slovensko. Pokud by tomu tak nebylo, ČR by se mohla dostat do potíží pro volnější režim panující na česko-slovenské hranici, který by jí mohl ve vstupu do Schengenu zabránit, pokud by Slovensko nespĺnilo podmínky vstupu do Schengenu ve stejné době jako ČR.

Hodnocení

Případ rozšíření schengenského systému je ukázkou střetu vysoce politického tématu (členství „druhé kategorie“ pro EU-10) s vysoce specializovanou problematikou (problém vybudování a spuštění databáze SIS II související s harmonizací vízové politiky a politiky shromažďování a ochrany osobních údajů napříč celou EU-25). Do hry vstupují ještě obstrukce rozhodovacího systému EU, v jejichž rámci je proces vytváření SIS II v současnosti blokován. Rada ministrů dala nakonec přednost do značné míry kompromisnímu řešení: Pokusila se odstranit „politický“ problém, tedy hrozbu plošného odkladu rozšíření schengenského systému, a konkrétní harmonogram rozšíření de facto ponechává na odpovědnosti nových členských států.

Zajímavé je v tomto případě i angažmá Visegrádské skupiny při soustředěném nátlaku na instituce EU a státy EU-15, který zahrnoval i pobaltské státy.

V rámci diskusí o užitečnosti Visegrádu po rozšíření EU může být tento případ zmiňován jako příklad efektivní spolupráce, je však třeba dát pozor na pausalizaci tohoto modelu či rezignaci na hledání jiných partnerů v rámci EU-25 (i napříč „hranicí“ mezi novými a starými členy) tam, kde je to z daného případového hlediska výhodné (viz některé problémy týkající se vnitřního trhu a legislativních změn v této oblasti).

2.4 ROZŠIŘOVÁNÍ EU

Nová strategie pro rozšiřování EU a Evropskou politiku sousedství

Pokračování procesu rozšiřování EU po vstupu Bulharska a Rumunska či hledání alternativní strategie, představovalo jednu z očekávaných klíčových otázek jednání Evropské rady. Výsledný verdikt naznačovala již v listopadu zveřejněná nová strategie Komise pro rozšiřování a Evropská rada nakonec potvrdila, že její řešení ponechává určitý prostor pro interpretaci obojího druhu: podpora dalšímu rozšiřování ano i ne.

Obsah rozhodnutí Evropské rady

Rozhodnutí Evropské rady počítá především s přísnější aplikací pravidel rozšiřovacího procesu (kodaňská kritéria) v budoucnu, nechce však zavádět žádná pravidla nová.

Přístup k jednotlivým kandidátským zemím zřejmě získá více individuální charakter, ovlivněný i konkrétními politickými a ekonomickými preferencemi. Tento trend ilustruje rozhodnutí učiněné v případě Turecka (viz níže), naopak Evropská rada potvrdila zájem na plnění svých závazků vůči státům západního Balkánu, ovšem bez časové konkretizace. V oblasti západního Balkánu jsou hlavními kandidáty na členství Chorvatsko, Makedonie, o kandidaturu usiluje Černá hora a stále silněji i Srbsko.

Prosincový verdikt Evropské rady neříká dalšímu rozšiřování EU apriorní ne, na druhou stranu i Komise Barrosovými ústy zdůrazňuje, že následující předsednictví, zejména předsednictví německé, by se měla soustředit spíše na přípravu interní reformy EU než na tvorbu přesného harmonogramu dalšího rozšiřování.

Někteří představitelé EU přitom dokonce spojují tuto interní reformu s ratifikací euroústavy (polský prezident Kaczyński), zaznamenáníhodné přitom je, že ke stoupencům tohoto názoru nepatří předseda Komise Barroso.

Zbývá tedy pouze trvající deklaratorní konsensus na primární podpoře věnované vztahům se západním Balkánem, na němž se shodují zástupci institucí EU i budoucí předsednické státy (včetně Slovinska a ČR).

Hodnocení

Závěry summitu Evropské rady ve vztahu k dalšímu rozšiřování EU nelze tedy hodnotit jako jednoznačné. Pozitivním signálem může být demonstrování odhodlání posilovat nástroje Evropské politiky sousedství, které bylo akcentováno i v publikovaných závěrech finského předsednictví jako vize budoucího vývoje na poli vnějších vztahů EU, a to právě v souvislosti s ochlazením entuziasmu pro další rozšiřování. Konkrétní akce v tomto směru však EU a její instituce teprve čekají.

Turecko a kyperský problém

V rámci diskuse o nových strategiích pro rozšiřování EU bylo poměrně logické, že se jednání Evropské rady soustředilo i na otázku budoucích vztahů EU a Turecka.

Jedním z hlavních bodů jednání souvisejících s rozšířením mělo být i rozhodnutí o pozastavení dalších přístupových rozhovorů v souvislosti s neochotou turecké strany přistoupit na podmínky tzv. Ankarské

deklarace a dle plánu navrženého finským předsednictvím urovnat svůj spor s Kyprem.

Rozhodnutí Evropské rady

Řešení, k němuž dospěla Evropská rada je tradičně ambivalentního charakteru, s do určité míry odkladným účinkem. Dle slov předsedy Komise Barrosa, který se jednání Evropské rady účastnil, tato instituce dospěla ve věci Turecka 15. prosince k rozhodnutí částečně zmrazit přístupové rozhovory, ve formě odkladu jednání o 8 z 35 kapitol, které Turecku v rámci sceeningu zbývá uzavřít.

Podmínkou je, aby žádná z těchto kapitol nebyla uzavřena dříve, než Turecko přistoupí na podmínky Ankarského protokolu. Turecká strana až dosud odmítala variantu spojování přístupových jednání s kyperským problémem jako dvě nesouvisející otázky, které nelze propojovat, má-li být turecký pokrok v přejímání *acquis communautaire* v jednotlivých vyjednávaných kapitolách posuzován skutečně objektivně. Na druhé straně Komise naznačuje, že existence politického sporu s jedním z členských států, Kyprem, automaticky staví Turecko do pozice státu neplnění jedné sadu kodaňských kritérií (kritéria politická).

Částečné řešení této otázky na prosincové Evropské radě je do značné míry v souladu s celkovým postojem, který EU demonstrovala vůči dalšímu rozšiřování v rámci summitu hlav států a vlád: tedy neodmítat pokračování procesu *apriori*, což by bylo nepřijatelné z politického hlediska, ale postavit jeho pokračování určité bariéry a hledat případné další nástroje speciálních vnějších vztahů se státy, které žádají o vstup do EU.

2.5 ZEMĚDĚLSTVÍ**Obchodní spor mezi EU a Ruskem**

Rozpory mezi EU a Ruskem, které bylo možné během podzimu 2006 zaznamenat na poli energetické politiky (přetrvávající neochota Ruska ratifikovat *en bloc* tzv. Energetickou chartu požadující, aby RF částečně přistoupila na pravidla liberalizace obchodování s energetickými zdroji, včetně diverzifikace distribučních kanálů, nepříliš uspokojivý výsledek neformálního summitu v Lahti, kterého se zúčastnil prezident Putin), ale i na poli politickém (Polsko použilo veta vůči finskému předběžnému návrhu nové smlouvy PCA s Ruskem, čímž fakticky znemožnilo předběžnou přípravu textu ještě před nástupem německého předsednictví, jež mělo doho-

du s RF dovést do konečné podoby), se na přelomu listopadu a prosince výrazněji přenesly i do oblasti CAP a zemědělského obchodu.

Polsko-ruský obchodní spor

Polsko v listopadu uplatnilo veto vůči finskému návrhu Smlouvy o partnerství a spolupráci s Ruskem, svůj postoj podložilo poukazem na přetrvávající embargo, které ruská strana uvalila na dovoz masných výrobků z Polska do Ruska.

Rusko oficiálně odmítá polský import z důvodů nevyhovujících hygienických a veterinárních podmínek některých polských provozů, což dokládá i oficiálními statistikami a kritikou vycházející vůči polské živočišné výrobě ze strany samotné EU. Polská strana ovšem často hovoří o primárně politických důvodech tohoto embarga, např. pro polskou podporu posilování vztahu EU a Ukrajiny či pro námitky, které Polsko vznáší vůči některým bilaterálním energetickým projektům Ruska a členských států EU, z polského hlediska nevýhodným.

Na skutečnost, že Polsko pod vlivem embarga vetovalo přípravu smlouvy PCA, reagovalo Rusko hrozbou, že toto embargo rozšíří na celou EU, a to v souvislosti se vstupem Bulharska a Rumunska, které dle ruské strany bude představovat další zvýšení rizikovosti potravinářské produkce EU.

Rusko už podobným způsobem reagovalo např. na zákaz dovozu živé drůbeže, ptáků a drůbežního masa z postsovětského prostoru v době obav z epidemie ptačí chřipky.

Otázka obchodních vztahů s Ruskem má být jedním z hlavních témat posledního zasedání Rady ministrů v roce 2006, kterým je již tradičně Rada ministrů zemědělství ve dnech 19. a 20. prosince.

Pokud jde o ČR, většina zahraničního obchodu s masem či mléčnými výrobky je realizována v rámci EU, Rusko představovalo zajímavé odbytiště např. pro produkty českého zpracovaného ovoce a zeleniny.

Podpora producentům banánů v EU

Listopadové zasedání Rady ministrů zemědělství ukázalo, že otázka pokračující podpory produkce banánů v EU, a to nejen na pevnině, ale i na ostrovech náležejících mezi tzv. odlehle (outermost) regiony EU se špatným infrastrukturním spojením s pevninou, bude představovat velmi kontroverzní téma.

Nešlo o zcela očekávaný vývoj v rámci jednání listopadové Rady ministrů zemědělství. Kontroverzností tématu byla překvapena i komisařka Boelová dle

slov pronesených během své historické návštěvy ČR (respektive jižní Moravy) ve dnech 23. – 24. listopadu. Tato návštěva byla součástí komisařčiny cesty po vinařských regionech střední Evropy před připravovanou reformou vinného sektoru, nesouvisela tedy s přípravami reformy sektoru ovoce a zeleniny. Boelová jednala s českými zemědělci a veřejností především o reformě vinného sektoru a negativních důsledcích implementace reformy cukerního pořádku v důsledku odchodu největšího zahraničního výrobce cukru Eastern Sugar z tradiční pěstitelské oblasti, Hané.

Podstata sporu

Možnost pokračování výrobních podpor pro producenty banánů, ať již tradičním způsobem nebo prostřednictvím nových programů podpory odlehlejších regionů (POSEI s prostředky ve výši až 280 mil. €; viz Monitoring říjen-listopad 2006), vyvolává odpor především u řady nových členských států.

Do sporu se vložil i EP, který naopak prosazuje pokud možno pokračování stávajících produkčních podpor, které dle návrhu Komise měly být vesměs přeměněny v přímé platby (SPS), tak aby se vyhovělo jak požadavkům reformy CAP z roku 2003, tak kritice WTO. EP se také ve svém doporučení Komisi vyslovil pro to, aby snížení podpor postihlo kontinentální producenty banánů (v Řecku či Portugalsku) v menší míře, než počítal původní návrh. Kontroverzní podpora producentům banánů v EU v situaci, kdy se vlivem změn legislativy v oblasti CAP hroutí v některých členských státech konkurenceschopná výroba tradičních komodit by tedy měla být znovu projednávána Radou ministrů na jejím posledním prosincovém zasedání.

Rozšíření podpory pěstování plodin využitelných k výrobě bioenergie na nové členské státy

Během prosincové Rady ministrů zemědělství se očekává (jak již bylo na listopadovém jednání Rady deklarováno) schválení rozšíření speciální podpory pro pěstování plodin využitelných k výrobě bioenergie (řepka, cukrovka, energetické byliny), která je k dispozici státům EU-15, i na nové členy.

Podstata problému

Ne všechny členské státy mohou v současnosti využívat všech dotačních podpor na produkci plodin vhodných k výrobě biopaliva. Týká se to především nových členských států a po r. 2007 i Bulharska a Rumunska. Tyto státy (s výjimkou Malty a Slo-

vinska) uplatňují systém jednotné platby na plochu (SAPS) namísto jednotné platby na farmu (SPS). V rámci systému SAPS nefunguje povinnost ponechat část půdy neobdělvanou (ladem), která platí už od McSharryho reformy z r. 1992, povinnost, na niž je současně poskytována dotační náhrada. Reforma z r. 2003 navíc umožnila dotace pro případ nepotravinářského pěstování plodin na této půdě plus zvláštní podporu v případě, že jsou na této půdě pěstovány energetické plodiny. To v nových členských státech nebylo dosud možné.

Způsob podpory bioenergie ze zdrojů členských států

EU-10 prozatím podporovala pěstování těchto plodin převážně v rámci vnitrostátních opatření (osvození od spotřební daně – v ČR byla schválena nulová spotřební daň na čistá biopaliva, je však třeba souhlasu Bruselu s tímto opatřením a vypracování víceletého programu na podporu biopaliv). Další cestou byly podpory v rámci doplňkových plateb TOP-UP (Maďarsko, Polsko). V EU-10 přitom až 30% orné půdy tvoří energetické plodiny, kapacita výrobních zařízení je přitom jen 8–10%, vznikají ovšem nové a dle názoru Komise by se Česká republika, Maďarsko, Polsko mohly stát významnými producenty biopaliv. Prémie na pěstování rostlin určených k výrobě energie by podle Komise měly být v nových členských státech odděleny od mechanismu „postupného zavádění“, producenti by tedy tyto podpory měli obdržet v plné výši a nikoli postupným navyšováním do r. 2013, tedy odděleně od systému jednotné platby.

Legislativní pozadí

O rozšíření podpor pěstování energetických plodin jednala Rada již 20.–22. listopadu 2006. Ke konečnému schválení musí dojít na posledním jednání Rady ministrů zemědělství v prosinci 2007 a tento výsledek se také očekává (nové platby mají být zavedeny od 1. ledna 2007).

Připravované změny mají spočívat v revizi Nařízení č. 1782/2003 (rozšíření možnosti finančních podpor ve výši 45 € na ha i zemědělcům z nových členských zemí, kteří budou pěstovat energetické plodiny); zjednodušení prováděcích pravidel (Komise navrhuje, aby nárok na podporu energetických plodin byl vázán na to, že zemědělci budou dodávat zpracovatelům na základě uzavřených smluv) a stávajících kontrolních opatření; rozšíření zaručené plochy z 1 500 000 ha pro EU-25 na 2 000 000 ha pro EU-25 (rozdělení bude záviset na míře využívání podpory členskými státy); v možnosti vyplácení podpory z národních rozpočtů ve výši pokrytí 50% nákladů na založení rychle rostoucích dřevin pro výrobu energie. Současně bylo umožněno novým členům

uplatňovat systém SAPS namísto přechodu na SPS s některými výjimkami až do roku 2010 (včetně postupného zavádění cross-compliance, tento problém je však ještě v jednání).

Hodnocení a sporné body

Komise i starší členské státy prezentují rozšíření možnosti využívat podpory energetických plodin bez ohledu na jiný formát přímých plateb v rámci EU-10 (SAPS oproti SPS) jako výrazně pozitivní krok. Přesto v ČR není využívání této podpory prosto problémů. Jedná se především o 2 problémy: Navzdory tvrzení Komise, že právě EU-10 by mohla být vhodným prostorem pro pěstování energetických plodin, včetně energetického využívání cukrovky poté, co se EU-10 dotkla reforma cukerního pořádku, má být celé EU-10 přidělena zaručená plocha 500 000 ha (v EU-15 je to 1 500 000 ha). Tato plocha není nijak přerozdělena mezi členské státy, její využití závisí na tom, do jaké míry pěstitelé v EU-10 budou schopni deklarovat splnění podmínek pro pobírání této platby. Stanovená plocha je navíc zaručena nejen pro pěstování řepky olejné, ale také pro cukrovou řepu. Vzhledem k situaci, která v nových členských státech nastala pod vlivem reformy cukerního pořádku (odcházejí cukrovary a zpracovatelé cukru pro potravinářské účely) bude tedy zůstat značný přebytek primární suroviny (cukrové řepy) na zpracování pro nepotravinářské účely. Dá se očekávat, že pěstitelé cukrovky tak budou v soutěži o tyto platby značně konkurovat pěstitelům olejnin. To se týká do značné míry ČR v souvislosti s odchodem firmy Eastern Sugar.

Schopnost využívat této platby má být vázána na uzavření dlouhodobých smluv mezi pěstitelem daných plodin a zpracovatelem. V ČR je toto problematické (viz případ Setuzy, který vedl z různých důvodů pěstitele k tomu, aby surovinu pro výrobu MEŘO – metylesteru řepkového oleje – dodávali raději ke zpracování do Německa). Z důvodu dlouhodobých problémů největšího českého výrobce MEŘO hrozí, že čeští pěstitelé olejnin, považovaných dosud za hlavní energetickou plodinu, nebudou schopni splnit podmínku uzavření dlouhodobých kontraktů se zpracovateli. Rýsuje se možnost uzavřít tyto dohody s cizím zpracovatelem (Německo, kam čeští pěstitelé dodávají, zde však prozatím existují krátkodobé kontrakty s nákupčími surovinami, kteří ji teprve dodávají zpracovateli, je otázka do jaké míry se podaří českým pěstitelům etablovat na německém výrobním trhu s MEŘO a proniknout v konkurenci německých pěstitelů až k přímým dlouhodobým kontraktům s německými zpracovateli). Další možností je uzavřít tyto kontrakty s výrobcí v rámci EU-10 (progressivním výrobním odvětvím je zpracování olejnin jako

energetických plodin v Maďarsku a stále častěji také na Slovensku). Zde je však vždy třeba mít na mysli, že cizí pěstitel bude v boji o dlouhodobé kontrakty konkurovat místním pěstitelům, kteří též budou mít zájem „udat“ produkci domácímu výrobcí. Situace je navíc paradoxní, po technologické stránce byla ČR v energetickém zpracování olejnin na špici v EU-10, nyní řeší, zda zůstat jen pěstitelskou zemí, která dodává surovinu na zpracování do zahraničí, nebo zda usilovat o výstavbu a užití domácích zpracovatelských kapacit.

Každopádně, pokud začne možnost využívání plateb vázaných na dlouhodobé kontrakty se zpracovatelem platit od 1. ledna 2007, lze očekávat „boj“ o zaručenou plochu mezi státy EU-10, kvůli prodlevám by na české pěstitelé olejnin

mohla v závěru „zbýt“ plocha značně menší, než na jaké jsou již dnes (bez těchto podpor) olejninu pěstovány.

Nelze ovšem pominout ani body návrhu revize Nařízení 1782/2003, které jsou progresivně využitelné i pro ČR, i když finanční prostředky vynaložené v tomto bodě mají být poskytovány z národních rozpočtů, nikoli z rozpočtu EU. Jedná se především o spolufinancování nákladů na založení rychlerostoucích dřevin určených na výrobu biopaliv druhé generace. Pravdou však je, že podpora biopaliv II. generace nepředstavuje onu „únikovou“ cestu pro zemědělské prvovýrobce, kteří mají v důsledku dopadu reformy a nové filosofie SZP (především po rozšíření) problém s udržení pěstování některých plodin (cukrovka).

III. PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ EP A HLASOVÁNÍ SKUPINY ODS V EP¹

Plenární zasedání ve dnech 13. – 16. listopadu

Projednávaný návrh	Datum hlasování pléna	Výsledek hlasování						Poznámky
		Pro		Proti		Zdrželi se hlasování		
		Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	
Mulderova zpráva týkající se podpory pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (A6-0319/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	14. listopadu 2006	565	8	12	0	25	0	1 posl. ODS nepřítomen
García-Margallo y Marfilova zpráva týkající se výroční zprávy za rok 2006 o eurozóně (A6-0381/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	14. listopadu 2006	444	0	71	0	85	7	2 posl. ODS nepřítomni
von Wogauova zpráva týkající se provádění evropské bezpečnostní strategie v rámci evropské bezpečnostní a obranné politiky (A6-0366/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	16. listopadu 2006	414	0	117	7	12	0	2 posl. ODS nepřítomni
Herrero-Tejedorova zpráva týkající se bílé knihy o evropské komunikační politice (A6-0365/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	16. listopadu 2006	285	0	54	6	6	0	3 posl. ODS nepřítomni

Plenární zasedání ve dnech 29. – 30. listopadu

Projednávaný návrh	Datum hlasování pléna	Výsledek hlasování						Poznámky
		Pro		Proti		Zdrželi se hlasování		
		Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	
Zpráva Gálové týkající se Agentury Evropské unie pro základní práva (A6-0306/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	30. listopadu 2006	431	0	94	2	16	3	4 posl. ODS nepřítomni
Zpráva Kósáné Kovácsové týkající se Agentury Evropské unie pro základní práva (činnosti v oblastech uvedených v hlavě VI Smlouvy o Evropské unii) (A6-0282/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	30. listopadu 2006	469	6	101	0	13	0	3 posl. ODS nepřítomni
Van Ordenova zpráva týkající se přistoupení Bulharska (A6-0420/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	30. listopadu 2006	505	6	65	0	36	1	2 posl. ODS nepřítomni
Moscoviciova zpráva týkající se přistoupení Rumunska (A6-0421/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	30. listopadu 2006	542	7	41	0	27	0	2 posl. ODS nepřítomni

Plenární zasedání ve dnech 11. – 14. prosince

Projednávaný návrh	Datum hlasování pléna	Výsledek hlasování						Poznámky
		Pro		Proti		Zdrželi se hlasování		
		Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	Celkem	ODS v EP	
Jmenování bulharské komisařky (B6-0644/2006)	12. prosince 2006	583	7	21	0	28	0	2 posl. ODS nepřítomni
Jmenování rumunského komisaře (B6-0645/2006)	12. prosince 2006	595	8	16	0	29	0	1 posl. ODS nepřítomen
Zpráva Grässleové týkající se finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (A6-0447/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	13. prosince 2006	606	6	28	2	16	0	1 posl. ODS nepřítomen
Grooteova zpráva týkající se schvalování typu motorových vozidel s ohledem na emise a na přístup k informacím o opravách vozidla (A6-0301/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	13. prosince 2006	540	8	87	0	9	0	1 posl. ODS nepřítomen
Stubbova zpráva týkající se institucionálních aspektů schopnosti integrovat nové členské státy do Evropské unie (A6-0393/2006) – závěrečná rezoluce ke zprávě	13. prosince 2006	398	0	99	8	36	0	1 posl. ODS nepřítomen

¹ Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.

IV. SLOVNÍČEK

Dohodovací řízení

Také smírčí řízení. Fáze spolurozhodovací procedury, kterou Rada a EP zahajují v případě, že při projednávání návrhu legislativy nedospěly ke vzájemné shodě. Dohodovacího řízení se účastní zástupci obou institucí. Jejich případný kompromis musí odsouhlasit Rada i EP.

Druhý pilíř

Agenda společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Iniciátorem aktivit jsou vedle Komise i členské státy, Rada zpravidla rozhoduje jednomyslně, EP je konzultován.

Komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí ve věci pravomocí, které na ni delegovala.

Komunitární preference

Jeden ze základních principů společné zemědělské politiky EU. Podle této zásady mají členské státy spotřebovat primárně zemědělskou produkci z EU.

Nařízení

Jeden ze dvou typů norem, které jsou v EU přijímány nejčastěji. Nařízení jsou přímo účinná a přímo použitelná a po svém přijetí se stávají součástí práva členských států EU.

První pilíř

Agenda jednotného trhu EU a aktivity (politiky), které na ni navazují. (Vše, co nespadá do druhého nebo třetího pilíře.) Komise má v prvním pilíři exkluzivní právo legislativní iniciativy, Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou, EP spolurozhoduje.

Směrnice

Jeden ze dvou typů norem, které jsou v EU přijímány nejčastěji. Směrnice jsou zpravidla závazné jen co do výsledku a vyžadují přijetí národního prováděcího předpisu.

Spolurozhodování

Nejpoužívanější legislativní procedura v EU. Při spolurozhodování se na přijímání norem podílí rovným dílem Rada i EP.

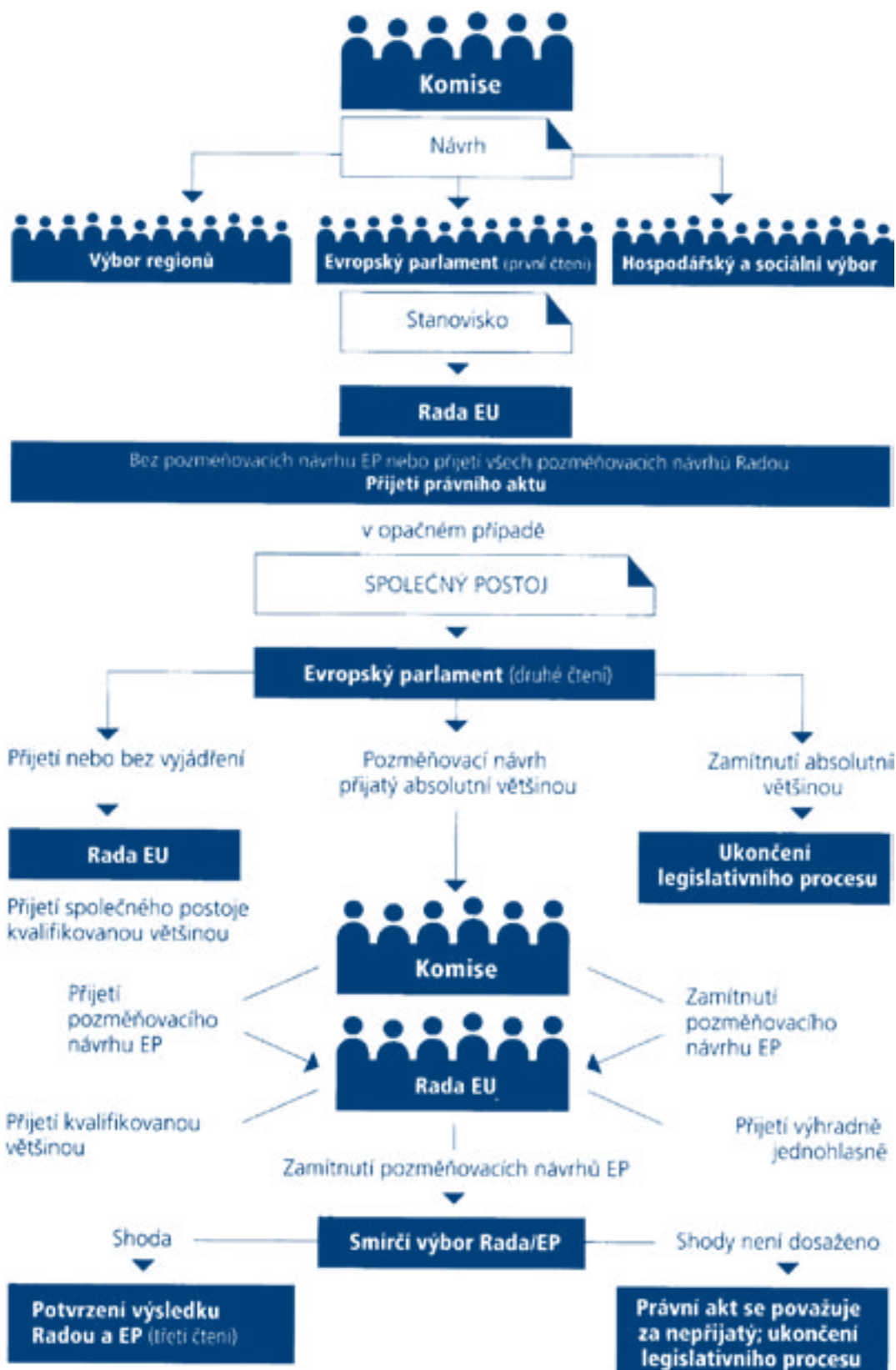
Subsidiarita

Jeden ze základních principů EU. Podle principu subsidiarity se mají nezbytná rozhodnutí a normy přijímat na té úrovni, která je pro to nejvhodnější.

Třetí pilíř

Agenda spolupráce v oblasti justice a vnitra. Iniciátorem aktivit jsou vedle Komise i členské státy, Rada zpravidla rozhoduje jednomyslně, EP je konzultován.

V. SCHÉMA SPOLUROZHODOVACÍ PROCEDURY

VI. PROJEVY HYNKA FAJMONA V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Vysvětlení hlasování ke zprávě Lutze Goepela týkající se nepovinné úpravy přímých plateb v rámci společné zemědělské politiky

Vážený pane předsedo, dámy a pánové,

poslanci Občanské demokratické strany zvolení v České republice dnes při hlasování odmítli podpořit zprávu týkající se návrhu nařízení Rady o stanovení pravidel pro dobrovolné odlišení přímých plateb zpravodaje Lutze Goepela.

Zpráva odmítá návrh na zvýšení flexibility společné zemědělské politiky Evropské unie a její větší vazbu na konkrétní národní podmínky, který předložila Evropská komise na základě dohody Evropské rady. Takový postoj Evropského parlamentu je absurdní, a proto jej nemůžeme v žádném případě podporovat.

Společná zemědělská politika EU v současné době diskriminuje všechny nové členské státy včetně České republiky. Zpravodajovo odvolávání se na princip zákazu diskriminace je proto výsměchem všem zemědělcům z nových členských států. Diskriminace těchto zemědělců z nových členských států reálně existuje. V letošním roce dostávají tito zemědělci na přímých platbách pouze 35 % dotací oproti 100 %, které dostávají zemědělci ve starých členských státech.

Z těchto důvodů jsme hlasovali tak, jak jsme hlasovali.

14. listopadu